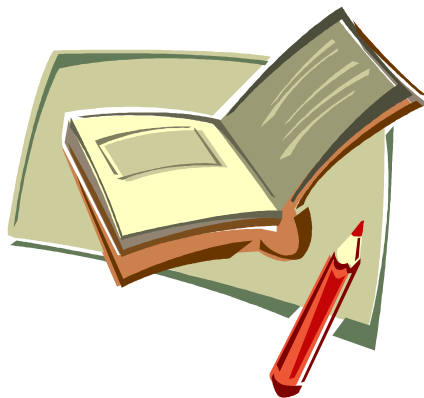

VAD TYCKER ELEVERNA OM GYMNASIESÄRSKOLAN 2005?

**En undersökning i Stockholms stads
kommunala och fristående
gymnasiesärskolor**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	1
1. SAMMANFATTNING	3
2. INLEDNING.....	5
BAKGRUND OCH SYFTE	5
METOD OCH GENOMFÖRANDE.....	5
FRÅGEFORMULÄR	6
POPULATION OCH BORTFALL.....	6
REDOVISNING AV RESULTATEN	7
3. KUNSKAP OCH LÄRANDE	9
HUR FUNGERAR UNDERVISNINGEN?.....	9
UNDERVISNINGSFORMER, LÄXOR OCH PROV	10
ANVÄNDNING AV KUNSKAPERNA.....	11
4. TRYGGHET OCH TRIVSEL	13
TRIVS ELEVERNA I SKOLAN?	13
KÄNNER ELEVERNA SIG TRYGGA I SKOLAN?	13
ARBETSRO OCH BEMÖTANDE	14
STORLEKEN PÅ KLASSERNA	15
HAR ELEVERNA EN INDIVIDUELL UTVECKLINGSPLAN?.....	16
5. ARBETSMILJÖ.....	17
6. INFORMATION OCH INFLYTANDE.....	18
7. ÖVERSIKT AV ELEVERNAS BEDÖMNINGAR.....	19
ÖVERSIKT AV OMDÖMENA OM SKOLAN 2005	19
KÖNSSKILLNADER I OMDÖMENA OM SKOLAN	20
SKILLNADER MELLAN PROGRAM I OMDÖMENA OM SKOLAN.....	21
SKILLNADER MELLAN SKOLOR I OMDÖMENA OM SKOLAN.....	23
8. ÖVRIGA KOMMENTARER OM SKOLAN OCH FRÅGEFORMULÄRET	26
9. DE SVARANDES BAKGRUND OCH VAL AV STUDIEPROGRAM.....	28
VID VILKA SKOLOR OCH PROGRAM STUDERAR ELEVERNA?.....	28
KÖN OCH INVANDRING	29
HUR FICK ELEVERNA INFORMATION OM STUDIEPROGRAMMEN?	29
KOM ELEVERNA IN PÅ SITT FÖRSTAHANDSVAL?.....	30
SKULLE ELEVERNA REKOMMENDERA SITT STUDIEPROGRAM?.....	30
10. SLUTSATSER.....	31

BILAGA 1 – FRÅGEFORMULÄR MED FÖLJEBREV

BILAGA 2 – FREKVENSTABELLER

BILAGA 3 – TABELLER MED ÖPPNA SVAR + BREV

1. SAMMANFATTNING

USK har på uppdrag av utbildningsförvaltningen undersökt vad eleverna i gymnasiesärskolan i Stockholm tycker om olika förhållanden i skolan. Både elever i kommunala och fristående skolor har tillfrågats. Undersökningen har genomförts i oktober-november 2005 och svarsfrekvensen är 70 %. Här följer en grov sammanfattning av resultaten i punktform. Slutsatser av resultaten finns i kapitel 10 sist i rapporten.

- Två tredjedelar av eleverna i gymnasiesärskolan är nöjda med den hjälp och stöd de får av sina lärare och lärarnas förmåga att lära ut saker. 61 % är nöjda med vad de gör på lektionerna.
- 30 % av eleverna tycker att de får för lite läxor i skolan och 27 % tycker att de får för lite prov.
- 35 % säger sig ha en individuell utvecklingsplan, medan 42 % inte vet om de har det.
- Två tredjedelar av eleverna anser att lärarnas förståelse för deras funktionshinder är bra. Drygt hälften tycker att de andra skolelevernas sätt att vara mot dem och deras klasskamrater är bra samt att lugnet och arbetsron i klassen är bra.
- 62 % av eleverna i gymnasiesärskolan tycker att de egna klasskamraternas sätt att vara mot dem är bra och 76 % att lärarnas sätt att vara mot dem är bra.
- 88 % av eleverna känner sig alltid eller oftast trygga när de är i skolan. 81 % trivs mycket bra eller ganska bra i skolan.
- Elevernas schema, tider och raster samt klassrummen/lokalerna är omkring 60 % nöjda med. Hälften är nöjda med sina möjligheter att använda skolans datorer.
- Drygt hälften av eleverna är nöjda med hur deras klasskamrater lyssnar på vad de tycker och informationen om vad som händer i skolan. 63 % är nöjda med hur lärarna lyssnar på vad de tycker.
- Elever på individuella programmet är generellt sett mer nöjda med sin skolsituation än elever på nationella program. Elever på Årsta gård och Martinskolan är mer nöjda än elever på andra skolor. Elever på Skärholmens gymnasium är mindre nöjda än elever på andra skolor.

- Resultaten från de bägge undersökningstillfällena 2003 och 2005 är mycket lika. Det finns 2005 inga konsekventa skillnader i hur positivt eller negativt flickor och pojkar bedömer gymnasiesärskolan.

2. INLEDNING

Bakgrund och syfte

Som ett led i kvalitetsuppföljningen inom stadens pedagogiska verksamheter görs återkommande brukarundersökningar bland elever och föräldrar. Under hösten 2003 genomfördes för första gången en brukarundersökning bland särskoleeleverna inom gymnasieskolan (gymsär). Nu har utbildningsförvaltningen önskat att upprepa undersökningen bland eleverna inom gymnasiesärskolan.

När skolplikten upphört har ungdomar från särskolan rätt att fortsätta en frivillig fyraårig utbildning i gymnasiesärskolan. Gymnasiesärskolan erbjuder nationella och specialutformade program som ska förbereda eleverna för arbete på den öppna arbetsmarknaden. Dessutom finns på gymnasiesärskolan individuella program i första hand avsedda för elever från särskolans träningskola. Här erbjuds mer allmän yrkesträning och verksamhetsträning. Graden av funktionshinder/utvecklingsstörning bland eleverna på gymnasiesärskolan är mycket varierande. Utbildningsförvaltningen har det övergripande ansvaret för gymnasiesärskolan i Stockholms stad. Ansvaret för undervisningen och de pedagogiska verksamheterna ligger på respektive skolas rektorer.

Undersökningen har gjorts med syfte att:

- mäta elevers tillfredsställelse med olika förhållanden i skolan
- vara ett underlag för stadens ledning vid studier av skillnader i kvalitet mellan olika verksamheter
- ge underlag för utbildningsförvaltningens uppföljning av kvalitet
- vara ett underlag för gymnasiesärskolans utvecklingsarbete
- ge information till medborgarna

Utbildningsförvaltningen har vänt sig till utrednings- och statistikkontoret (USK) för att få hjälp med undersökningen.

Metod och genomförande

Undersökningen har genomförts som en postenkät till samtliga elever placerade i Stockholms gymnasiesärskolor. Frågeformulären har skickats till elevernas hemadress och adresserats till elev med målsman. I enkäterna har omdömen om skolan i olika avseenden efterfrågats. I ett följebrev har eleverna uppmanats att besvara enkäten tillsammans med föräldrar, kontaktperson eller någon annan som de känner väl.

Enkäten har skickats ut i mitten av oktober 2005 och datainsamlingsarbetet har pågått under fem veckor. Tre skriftliga påminnelser har sänts ut under denna period och i slutet av perioden har även en del telefonpåminnelser genomförts för att ytterligare förbättra svarsfrekvensen. En del föräldrar till elever har hört av sig för att tala om att eleverna själva inte klarat av att fylla i enkäten och att föräldrarna inte har haft tillräcklig kännedom om förhållandena i skolan för att kunna hjälpa till med det. Man har påpekat att det är svårt att veta vad eleven tycker då hon/han inte talar. Ett annat påpekande har varit att frågorna har varit för abstrakt ställda för att vissa elever ska kunna svara på dem.

När datainsamlingen avslutades hade svar inkommit från 245 elever/föräldrar. Det innebär en svarsfrekvens på 70 %. Det är ett resultat som får betraktas som gott, med tanke på den mycket heterogena undersökningsgruppen. De frågeformulär som inkommit har i allmänhet varit väl ifyllda, vilket innebär att det interna bortfallet på enskilda frågor är litet.

Frågeformulär

Samma frågeformulär som vid föregående undersökning har använts, efter att en översyn har gjorts av USK tillsammans med utbildningsförvaltningen. Inför undersökningen 2003 ägnades stor möda åt att göra detta så enkelt och lättifyllt som möjligt. Antalet svarsalternativ på frågorna har t. ex. hållits lågt. Med den stora spännvidden i de svarandes förmåga till kommunikation och att fylla i frågeformulär har frågorna ändå av en del upplevts som svårbesvarade och inadekvata i förhållande till den egna situationen.

Innehållsmässigt har frågeformuläret huvudsakligen bestått av frågor om hur eleverna ser på sin skola och undervisningen i olika avseenden. Det har dock inletts med några frågor om de svarandes bakgrund och valet av studieprogram. Därpå har de svarande fått sätta betyg på skolan i ett 30-tal olika aspekter samlade under de fyra huvudrubrikerna "Undervisning & lärande", "Trygghet & trivsel", "Lokaler & utrustning" samt "Information & inflytande". Frågeformuläret har avslutats med en öppen fråga där de svarande har kunnat ta upp saker de själva har velat kommentera eller berätta om situationen i skolan.

Population och bortfall

Utbildningsförvaltningen har tillhandahållit ett aktuellt register med en förteckning över alla elever som är placerade i Stockholms gymnasiesärskolor. Dessa har definierats som vår undersökningspopulation. En del av de elever som går i Stockholms gymnasiesärskolor bor inte i staden utan kommer från andra kommuner. De ingår enligt vår definition ändå i undersökningspopulationen.

När undersökningen påbörjades i oktober fanns 371 elever förtecknade i registret. Under datainsamlingsarbetet sker alltid förändringar och framkommer förhållanden som förändrar den ursprungliga populationen. 21

elever har utgått ur populationen p. g. a. att de har gått i gymnasiesärskolan för kort tid för att kunna svara, flyttat, felaktigt ingått i registret eller inte varit i stånd att besvara frågorna. Av de återstående 350 personerna har 245 besvarat enkäten. Det innebär en svarsfrekvens på 70 %.

Med de givna förutsättningarna får svarsfrekvensen ses som god. Trots det är det möjligt att bortfallet kan ha vissa snedvridande effekter på resultaten. Kanske är det en selektiv grupp, med helt andra åsikter än de som nu svarat, som fallit bort och inte besvarat enkäten. För att i möjligaste mån kontrollera för detta har en enkel bortfallsanalys genomförts med hjälp av uppgifter om kön och skola som har funnits i det använda registret.

Svarsfrekvenserna för de olika skolorna, könen och individuellt/nationellt program har jämförts, för att utröna om någon grupp är över- eller underrepresenterad bland de svarande. När det gäller svarsfrekvensen bland eleverna i olika skolor ligger den lägst i de fristående skolorna Årsta gård och Martinskolan (som redovisas sammanslagna med varandra) och högst i Kista gymnasium. Det innebär att eleverna vid de fristående skolorna är underrepresenterade bland de svarande (med 18 procentenheter) och Kista-eleverna något överrepresenterade (3 procentenheter) jämfört med om alla hade deltagit. I de fristående skolorna är det ett litet antal elever det handlar om, eftersom skolorna tillsammans har 21 elever i populationen, varav 11 har deltagit i undersökningen. Av könen är pojkarna underrepresenterade bland de svarande (med 8 procentenheter) och flickorna något överrepresenterade (med 3 procentenheter) jämfört med om alla hade deltagit. Elever på individuellt program är underrepresenterade i svarandegruppen (med 10 procentenheter), medan de på nationellt program med 71 % svarsfrekvens ligger betydligt närmare den generella svarsfrekvensen.

Den bortfallsanalys som har varit möjlig att göra tyder således på att det finns en underrepresentation av elever i fristående skolor, av pojkar samt av elever på det individuella programmet bland de svarande i undersökningen. Detta betyder i sig inte att bortfallet har skapat snedvridande effekter på resultaten, men om det finns skillnader mellan könen eller studieprogrammen när det gäller omdömet om skolan kan pojkarnas och IV-elevernars åsikter ha hamnat i skymundan. Eleverna i de fristående skolorna är så pass få i förhållande till det totala antalet elever (6 %) att deras resultat ändå är vanskliga att jämföra med de kommunala skolornas resultat.

Redovisning av resultaten

Först redovisas resultat från eleverna i Stockholms gymnasiesärskola som helhet. Under olika rubriker beskrivs vad eleverna tycker om sin skola när det gäller kunskap och lärande, trygghet och trivsel, arbetsmiljö samt information och inflytande. Jämförelser görs med resultaten av undersökningen 2003. Härpå följer ett kapitel som visar om det finns skillnader mellan hur olika kategorier av gymsärelever bedömer sin skolsituation. Är det skillnader mellan pojkarnas och flickornas omdömen? Bedöms de olika gymnasieskolorna i Stockholm mer eller mindre positivt av de gymsärelever som

går där? Hur ser omdömena ut för elever på individuellt- jämfört med på nationellt program? I kapitel 8 ges en sammanfattning av de kommentarer som eleverna och deras föräldrar har framfört i frågeformulärets avslutande öppna fråga. Slutligen beskrivs elevernas bakgrund och val av studieprogram.

Frågeformuläret med följebrev finns i bilaga 1. Tabeller med svarsfördelningen för samtliga frågor, uppdelat på skola och kön, hittas i bilaga 2. Samtliga framförda kommentarer inklusive ett brev från en förälder finns i bilaga 3.

3. KUNSKAP OCH LÄRANDE

Hur fungerar undervisningen?

I ett flertal frågor har eleverna ombetts att svara på om de är nöjda eller missnöjda med skolans undervisning samt förutsättningarna och formerna för denna. I diagram 1 på följande sida framgår hur nöjda eleverna är med några av de aspekter som har tagits upp till bedömning.

Staplarna till vänster i diagrammet representerar de nöjda medan staplarna till höger representerar de missnöjda. Mellanrummet mellan staplarna står för dem som inte har någon bestämd positiv eller negativ uppfattning och därför har svarat ”Vet inte” eller ”Varken nöjd eller missnöjd”. Ett stort mellanrum mellan nöjd- och missnöjdstapeln i diagrammet innebär således att många saknar bestämd uppfattning i frågan.

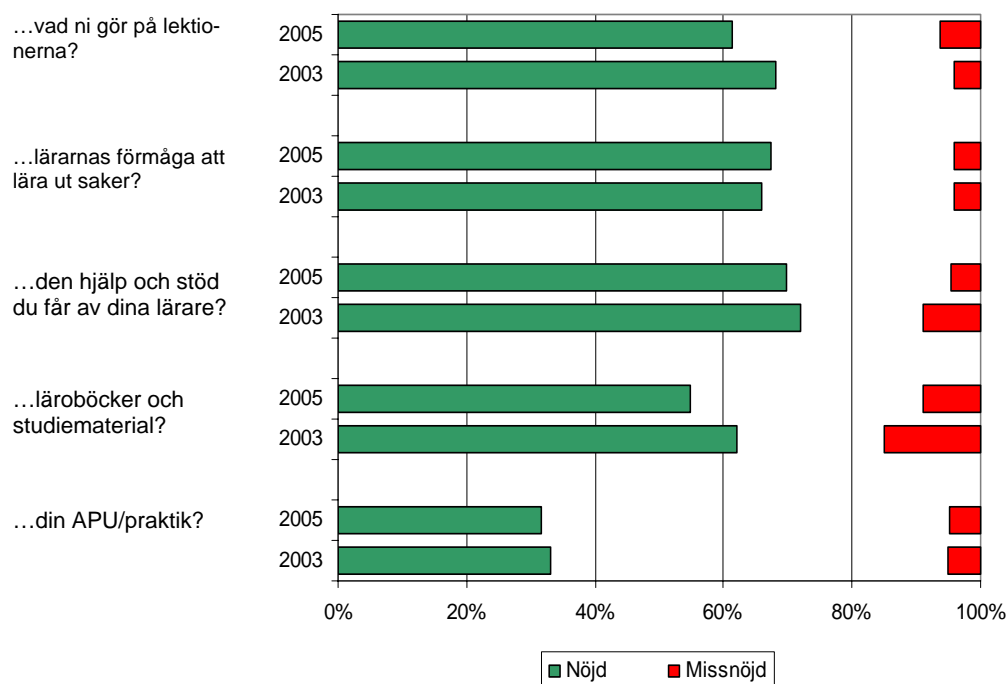
Till att börja med kan konstateras att staplarna över nöjdhet till vänster i diagrammet är flera gånger längre än staplarna över missnöje till höger. Det innebär att eleverna till övervägande del är nöjda med sin undervisning i alla de efterfrågade avseendena. 61 % säger sig vara nöjda med vad man gör på lektionerna och 68 % är nöjda med sina lärares förmåga att lära ut. Andelen som uttalar missnöje i dessa avseenden är 6 % respektive 4 %.

Den längsta stapeln över nöjdhet i diagrammet (70 %) gäller ”Den hjälp och stöd Du får av Dina lärare”. Stapeln över missnöje är här lika lång som för föregående aspekter. 5 % av eleverna är missnöjda med stödet från sina lärare. När det gäller läroböcker och studiematerial är en obetydligt större andel av eleverna missnöjda. 9 % uttalar sig kritiskt om skolans undervisningsmaterial och läroböcker. Även i det här avseendet är en majoritet av eleverna (55 %) dock nöjda.

På alla nationella och specialutformade program ska arbetsplatsförlagd utbildning, APU, eller praktik förekomma. Den ska omfatta en tid på minst 22 veckor. Även på det individuella programmet ingår praktik utanför skolan om det är möjligt och lämpligt för den enskilde eleven. I undersökningen har eleverna tillfrågats om hur nöjda/missnöjda de är med sin APU/praktik. I diagram 1 ser man att mellanrummet mellan staplarna är stort när det gäller just den bedömningsaspekten. Det beror på att många har svarat ”Vet inte” på frågan. Dessutom är detta en fråga där det interna bortfallet är större än för övriga frågor, med 16 % som inte har besvarat frågan alls. En anledning till detta är naturligtvis att en del av eleverna ännu inte har varit ute på APU/praktik. Av dem som har svarat på frågan är betydligt fler nöjda (32 %) än missnöjda (5 %).

Eleverna i gymnasiesärskolan har blivit något mindre nöjda med vad de gör på lektionerna samt med läroböcker och studiematerial än vad de var 2003.

Diagram 1: Är Du nöjd eller missnöjd med...? Efter år. Procent.

Undervisningsformer, läxor och prov

Några andra frågor har gällt inställningen till olika undervisningsformer och till mängden läxor och prov som förekommer i gymnasiesärskolan. De flesta svarande (74 %) tycker att det är lagom mycket tid för samarbete med de andra på lektionerna. 13 % har svarat "Vet inte" medan 8 % tycker att det är för lite tid för arbete i grupp och 4 % för mycket.

På motsvarande sätt tycker 71 % av de svarande att lagom mycket tid på lektionerna ägnas åt enskilt arbete. 11 % av eleverna tycker att tiden där de kan arbeta själv på lektionerna är för liten, medan 6 % tycker att det är för mycket av det slaget av aktivitet på lektionerna. 12 % har ingen bestämd uppfattning om detta och svarar därför "Vet inte".

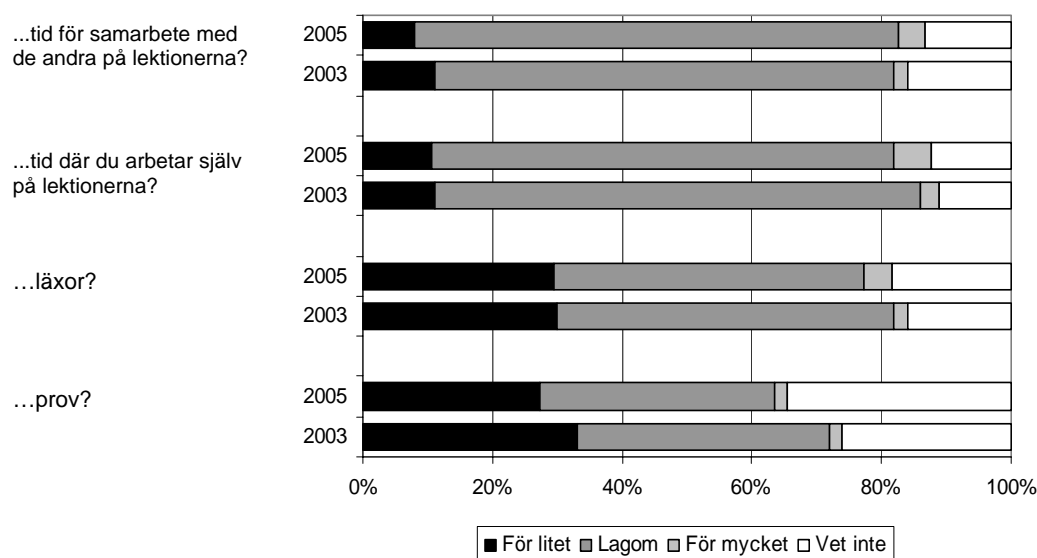
Resultaten ska kanske tolkas som att fördelningen mellan enskilt, självständigt arbete och arbete i grupp tillsammans med andra elever redan är rätt så väl avvägd. En majoritet tycker att det är lagom mycket av bägge slagen av aktiviteter under lektionerna. Omkring var tionde elev vill ha mer av både individuellt arbete och av samarbete på lektionerna, medan få vill ha mindre av dessa arbetssätt.

Om arbetsformerna på lektionerna upplevs som skapligt väl avvägda, ger resultaten andra signaler när det gäller mängden läxor och prov i gymnasiesärskolan. Av diagram 2 på följande sida framgår i vilken utsträckning eleverna tycker att det är för mycket eller för lite läxor och prov i skolan.

Varken när det gäller läxor eller prov är eleverna riktigt tillfredsställda med nuvarande mängd. Det finns också en hel del som inte har någon åsikt i frågan, särskilt vad gäller proven. Det är tydligt att en betydande del av gymnasiesärskolans elever gärna skulle se att de fick större utmaningar i form av fler läxor och prov. Omkring 30 % av de svarande tycker att läxorna är för få och proven för sällsynta i skolan som det är nu. Ett fåtal efterlyser en minskad mängd läxor och prov.

Jämfört med 2003 är det i 2005 års undersökning en lägre andel elever som tycker att det är för lite prov i skolan. Andelen som inte kan uttala sig i frågan har istället ökat. I övrigt är resultaten för frågorna i diagram 2 likartade mellan de båda undersökningarna.

Diagram 2: Är det lagom mycket...? Efter år. Procent.

Användning av kunskaperna

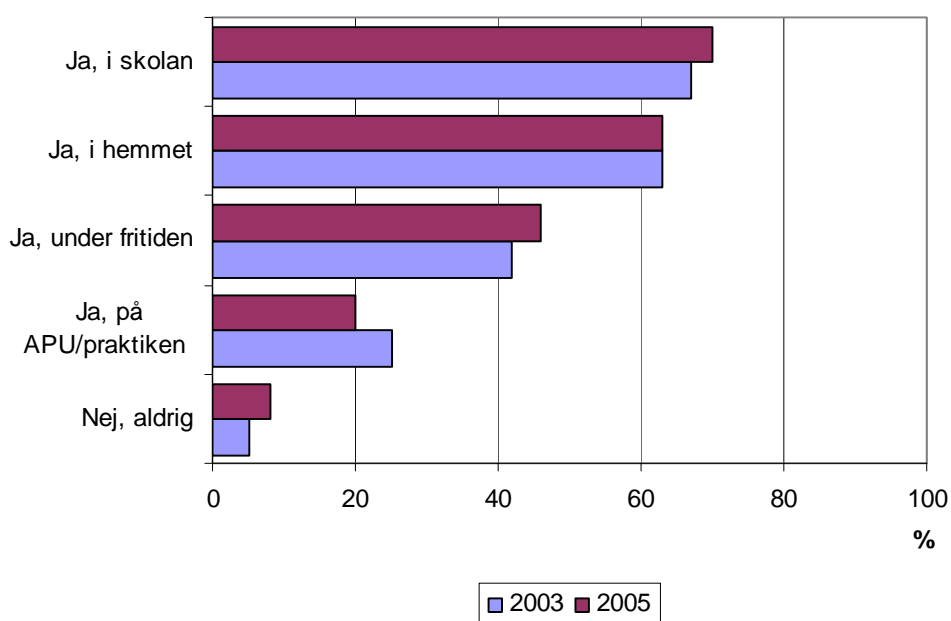
Ovan har visats att undervisningen bedöms övervägande positivt av eleverna. Tycker de också att de får användning av det de lär sig i skolan i olika sammanhang? Även i den här frågan har eleverna kunnat kryssa för flera av de uppräknade svarsalternativen. Den totala procentsumman överstiger därför 100.

Det är relativt få gymsärelever som tycker att de inte får någon som helst användning av det de lär sig i skolan (8 %). Det är naturligtvis ändå 8 % för mycket och motsvarar i absoluta tal att nästan 20 elever i Stockholms gymnasiesärskolor tycker att det de erbjuds lära sig är praktiskt oanvändbart.

De svarande tycker oftast att de får användning av det de lär sig i skolan just i skolan (70 %) och/eller i hemmet (63 %). 46 % av eleverna uppger dessutom att de får användning av sina skolkunskaper under fritiden. En minoritet, 20 %, säger sig få användning för det de lär sig i skolan på APU/praktiken.

Andelen elever som tycker att de får användning för skolkunskaperna under APU/praktiken har sjunkit något jämfört med för två år sedan. I övrigt ser fördelningen på användningstillfällena i det stora hela likadana ut 2005 som 2003.

Diagram 3: Får Du användning för det Du lär Dig i skolan? Du får göra flera kryss. Efter år. Procent.

4. TRYGGHET OCH TRIVSEL

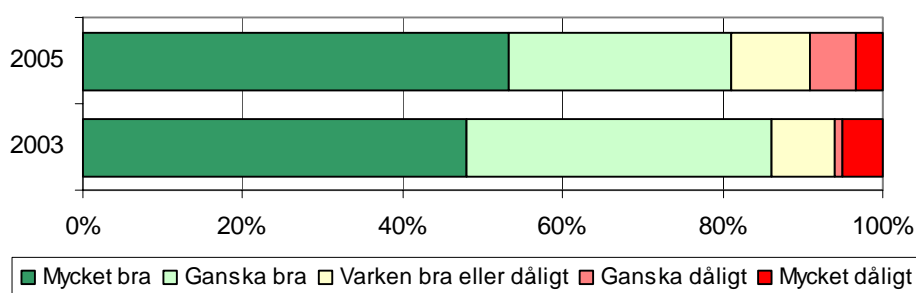
Trivs eleverna i skolan?

I en fråga har den allmänna trivseln i skolan pejlats. Här har gymsäreleverna ombetts att uppge sin trivsel i skolan på en femgradig skala från mycket dålig till mycket bra. Denna fråga har vid olika tillfällen ställts till andra gymnasieelever i Stockholms gymnasier, med samma formulering och samma svarsalternativ. I diagram 4 framgår hur det för närvarande är beställt med elevernas trivsel i Stockholms gymnasiesärskolor.

81 % av eleverna i Stockholms gymnasiesärskolor uppger att de trivs ganska eller mycket bra i skolan. 9 % trivs ganska eller mycket dåligt, medan resterande 10 % upplever sin trivsel som varken bra eller dålig. Motsvarande siffror för alla Stockholms gymnasieelever i årskurs 2, hämtade från drog-vaneundersökningen i Stockholms skolor 2004, ligger på 80 % som trivs bra, 5 % som trivs dåligt och 15 % som har svarat ”Varken bra eller dåligt”. När det gäller den allmänna trivseln i skolan tycks således upplevelserna bland gymnasiesärskolans elever inte avvika märkbart från övriga gymnasieelevers.

Elevernas trivsel i gymnasiesärskolan har minskat något sedan 2003. Andelen som trivs bra har minskat från 86 % till 81 %. Det är andelen som uppger att de trivs ganska bra som har minskat, medan andelen som trivs mycket bra rentav har ökat något.

Diagram 4: Hur trivs Du i skolan? Efter år. Procent.

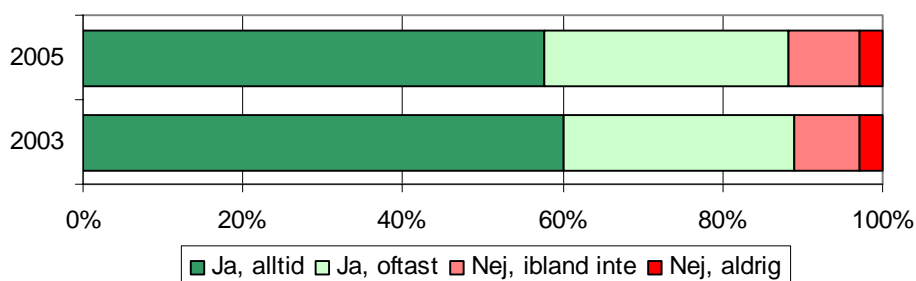

Känner eleverna sig trygga i skolan?

I en av enkätfrågorna har eleverna tillfrågats om de känner sig trygga när de är i skolan. 88 % av gymsäreleverna uppger att de alltid eller oftast känner sig trygga i skolan. 12 % upplever större otrygghet och har svarat ”Nej, ibland inte” eller ”Nej, aldrig”. Elevernas upplevelse av trygghet i gymna-

siesärskolan har inte förändrats mellan de båda undersökningarna 2003 och 2005.

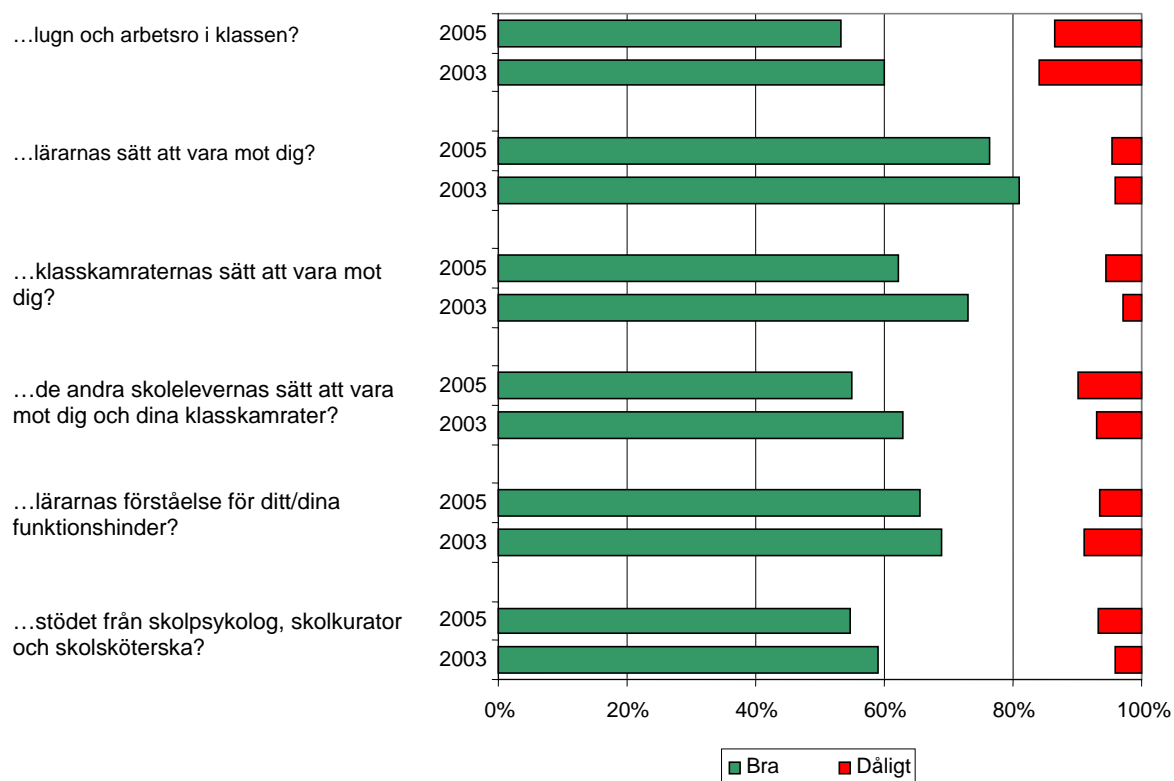
Diagram 5: Känner Du Dig trygg när Du är i skolan? Efter år. Procent.

Arbetsro och bemötande

Förutom själva undervisningen och lärandet är de sociala relationerna, stämningen och bemötandet viktiga aspekter i elevernas skoltillvaro. I diagram 6 visas hur eleverna bedömer sin skolsituation i några sådana avseenden.

Diagram 6: Är det bra eller dåligt i skolan när det gäller...? Efter år. Procent.

Precis som när det gällde kunskap och lärande (diagram 1) bedöms också det sociala klimatet övervägande positivt i alla efterfrågade avseenden. Staplarna för svarsalternativet ”Bra” till vänster i diagram 6 är genomgående längre än staplarna för svarsalternativet ”Dåligt” till höger. Allra bäst betyg får lärarnas sätt att vara mot eleverna. Även lärarnas förståelse för elevernas funktionshinder och bemötandet av klasskamraterna bedöms i huvudsak som gott. 65 % respektive 62 % har svarat ”Bra”. I bägge dessa avseenden är det några procent som är missnöjda (6 % respektive 5 %). Den andelen är något högre (10 %) när det gäller ”De andra skolelevernas sätt att vara mot dig och dina klasskamrater”. Men många gånger fler, 55 % av gymsäreleverna, bedömer samtidigt sin relation till de andra eleverna i skolan som bra.

”Lugn och arbetsro i klassen” är den aspekt i diagram 6 som oftast får negativt omdöme av eleverna. 14 % är missnöjda med sin skolsituation i det avseendet. 53 % bedömer arbetsron i klassen som bra. Resterande tredjedel uttalar sig varken positivt eller negativt om hur lugnt det är på lektionerna.

Drygt hälften, 55 %, av gymsäreleverna säger att stödet från skolpsykolog, skolkurator och skolsköterska är bra. 7 % är uttalat kritiska och bedömer detta som dåligt, medan betydligt fler saknar bestämd uppfattning (38 %).

Flera av aspekterna kring trygghet och trivsel får sämre omdöme 2005 än för två år sedan. Det gäller lugn och arbetsro i klassen samt lärarnas, klasskamraternas respektive de andra skolelevernas sätt att vara mot eleverna. Ett mönster blir därmed synligt, som skulle kunna tyda på att arbetsron och bemötandet generellt sett har försämrats i gymnasiesärskolan.

Storleken på klasserna

Åsikter har även efterfrågats om klassens storlek. Av tabell 1 framgår hur många elever man är i klassen enligt de svarandes egen utsago. Gymnasiesärskolans elever går oftast i små klasser. Hälften av de svarande uppger att de går i en klass med 1-9 elever och en tredjedel anger storleken på sin klass till 10-14 elever. Resterande 18 % går i en klass med minst 15 elever.

Det finns en tendens till att klasserna är något mindre 2005 jämfört med 2003. Andelen elever som uppger att de går i en klass med 5-9 elever har ökat, medan andelen som uppger sin klasstorlek till 10-14 har minskat.

Tabell 1: Hur många elever är ni i Din klass? Efter år. Procent.

Antal elever	2005	2003
1-4	6	6
5-9	46	37
10-14	31	40
15-19	13	9
20-24	5	7
25-	0	1
Totalt	100	100

När eleverna har tillfrågats om vad de tycker om antalet elever i klassen säger tre fjärdedelar att det är lagom många. 6 % har ingen åsikt och 5 % tycker att man är för många i klassen. Intressant nog är det dock något fler som tycker att klassen är för liten (14 %) än för stor (5 %). En nackdel med alltför små klasser kan vara att man får färre klasskamrater att umgås med.

Åsikterna om klasstorleken är i det stora hela desamma i 2005 års undersökning som de var två år tidigare.

Om man tittar separat på vad eleverna som går i små klasser (1-9 elever) respektive större klasser (10- elever) tycker, finns ingen betydande skillnad i andelen som tycker att antalet elever i klassen är för litet. Det är relativt sett något fler i de större klasserna som tycker att elevantalet är för högt (8 %) än i de mindre klasserna (3 %).

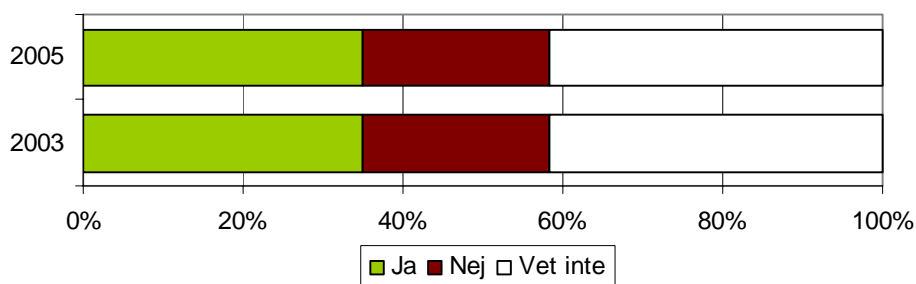
Har eleverna en individuell utvecklingsplan?

Förutom att ge meningsfull undervisning och användbara kunskaper är det också meningen att gymnasiesärskolan ska arbeta med att främja varje enskild elevs individuella utveckling. I det syftet ska en individuell utvecklingsplan (IUP) upprättas för varje elev, precis som i den obligatoriska särskolan. Tanken är att denna ska vara ett levande dokument som används av skola, föräldrar och elev tillsammans för gemensam planering.

När eleverna tillfrågas om de har någon individuell utvecklingsplan blir beskedet ganska nedslående. En tredjedel av eleverna har svarat ja på frågan. En fjärdedel har svarat nej. 42 % har svarat att de inte vet. Resultaten signalerar klart att de individuella utvecklingsplanerna i dagsläget inte särskilt ofta upplevs och används som något viktigt och fungerande utvecklingsverktyg i Stockholms gymnasiesärskolor.

Resultaten kring de individuella utvecklingsplanerna har inte förändrats alls sedan 2003. Det är varken en större eller mindre andel av eleverna som har en utvecklingsplan idag än vad det var för två år sedan och lika många vet inte om de har någon utvecklingsplan.

Diagram 7: Har Du en individuell utvecklingsplan (IUP)? Efter år. Procent.

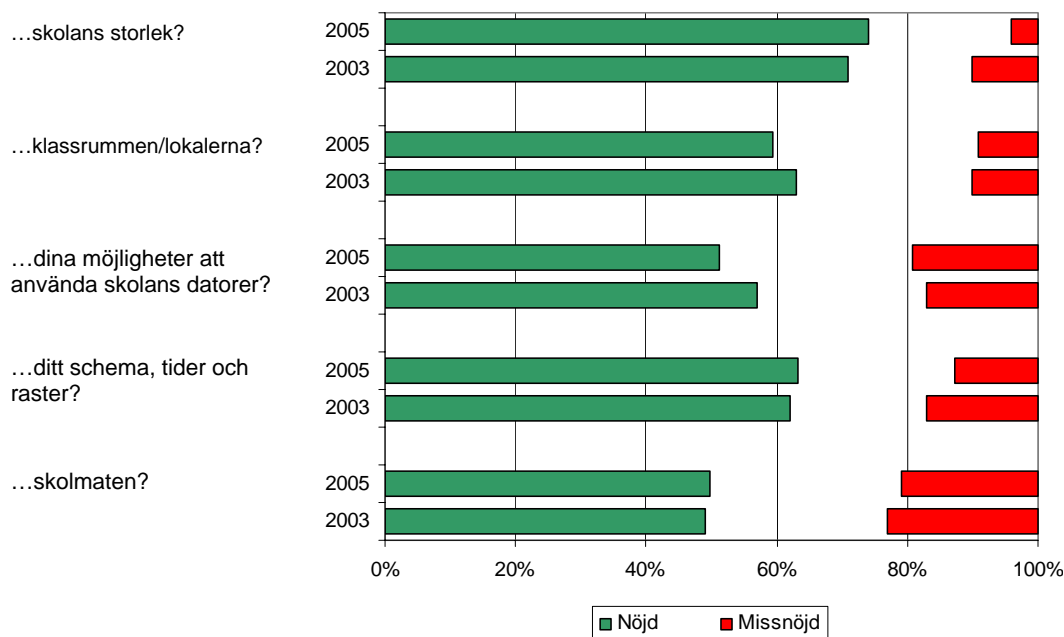
5. ARBETSMILJÖ

När det gäller arbetsmiljön i gymnasiesärskolan har frågor ställts om huruvida eleverna är nöjda eller missnöjda med skolans lokaler och utrustning samt med schemat och skolmaten. Resultatet illustreras i diagram 8. Jämfört med de tidigare diagrammen av det här slaget (diagram 1 och 6) återfinns några av de längsta staplarna över missnöje i diagram 8. I resultaten från andra skolundersökningar är det ofta lokaler, utrustning och skolmaten som får bland de sämsta betygen av eleverna och då kanske ännu tydligare än i gymsär.

Bland gymnasiesärskolans elever är ungefär 4 % missnöjda med sin skolas storlek, medan 9 % är missnöjda med klassrummen och lokalerna i skolan. 13 % är missnöjda med sitt schema, sina tider och raster samt 19 % med sina möjligheter att använda skolans datorer. Samtidigt som detta inte obetydliga missnöje finns, säger sig de flesta av eleverna (mellan hälften och tre fjärdedelar) vara nöjda i ovanstående avseenden. När det gäller skolmaten är 50 % nöjda och 21 % uttalat missnöjda.

Jämfört med omdömena om arbetsmiljön 2003 är det 2005 en lägre andel som är missnöjda med skolans storlek. Samtidigt är det också en lägre andel som är nöjda med sina möjligheter att använda skolans datorer.

Diagram 8: Är Du nöjd eller missnöjd med...? Efter år. Procent.

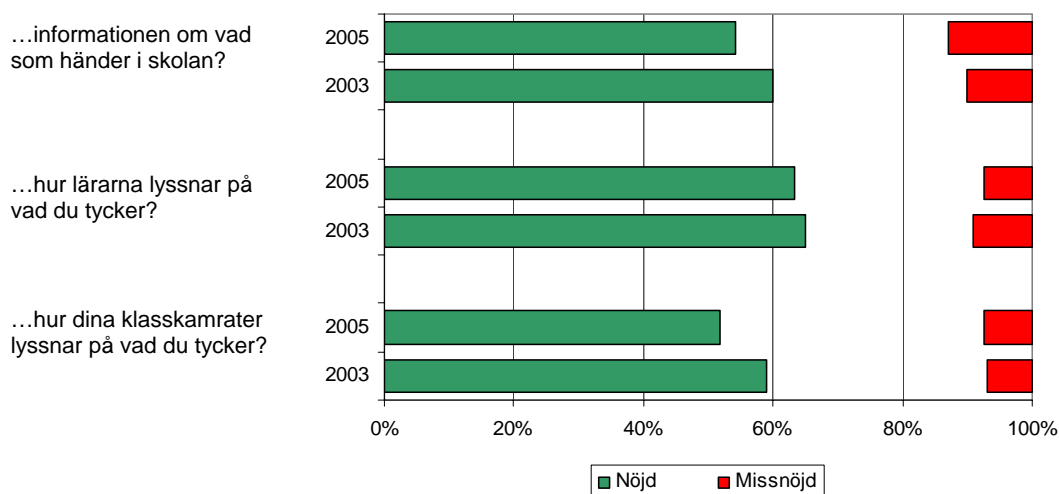
6. INFORMATION OCH INFLYTANDE

Tre frågor har ställts om hur eleverna upplever informationen och möjligheterna till påverkan i skolan. När det gäller information handlar frågan om den allmänna informationen om vad som händer i skolan. Beträffande inflytande tas det mest närliggande inflytandet på lärare och klasskamrater upp till bedömning. I vilken utsträckning tycker eleverna i gymnasieskolan att deras lärare och klasskamrater är lyhörda för deras åsikter och lyssnar till vad de tycker?

30-40 % av de svarande saknar bestämd positiv eller negativ åsikt när det gäller de här tre aspekterna. I stort är 50-60 % nöjda och omkring 10 % missnöjda med informationen och inflytandet. Även när det gäller de undersökta aspekterna på detta område överväger således de nöjda klart över dem som är missnöjda. Eleverna bedömer lärarna som mer lyhörda för vad de tycker än vad klasskamraterna är. Att drygt hälften är nöjda med informationen om vad som händer i skolan får betraktas som ett inte övertygande gott betyg. När människor tillfrågas om de har fått tillräckligt med information i olika sammanhang brukar svaren dock oftast vara mycket kritiska.

Nöjdheten med informationen om vad som händer i skolan samt med hur klasskamraterna lyssnar på vad eleverna tycker har minskat något under de senaste två åren.

Diagram 9: Är Du nöjd eller missnöjd med...? Efter år. Procent.

7. ÖVERSIKT AV ELEVERNAS BEDÖMNINGAR

För att få en bättre överblick av elevernas omdömen om situationen i skolan i olika avseenden kan attitydbalansen användas som ett sammanfattande mått. Attitydbalansen räknas ut som andelen nöjda/positiva - andelen missnöjda/negativa. I princip minskas staplarna över nöjdhet till vänster i diagrammen ovan med staplarna över missnöje till höger. De som har svarat "Vet inte" eller "Varken eller" påverkar bara indirekt värdet på attitydbalansen. Teoretiskt kan attitydbalansen i denna utformning variera mellan -100 och +100. En attitydbalans på +100 innebär att alla svarande har tagit ställning och är nöjda/positiva. På motsvarande sätt blir attitydbalansen -100 först när alla har tagit ställning och är missnöjda/negativa. Positiva värden på attitydbalansen (över 0) innebär att fler är positivt inställda än negativt. Negativa attitydbalansvärden innebär att de negativa är i majoritet över de positiva.

Översikt av omdömena om skolan 2005

I tabell 2 på följande sida har de olika bedömningsaspekterna rangordnats i fallande ordning efter värdet på attitydbalansen 2005. I toppen av tabellen hamnar de aspekter som har fått de mest positiva omdömena av gymnasieskolornas elever. Längst ner i tabellen hamnar aspekter som inte har bedömts lika positivt.

Först och främst kan konstateras att alla värden i tabellen är större än 0. Det innebär att i alla de bedömda avseendena är de nöjda fler än de missnöjda. Det kan också konstateras att det är stor skillnad mellan attitydbalansvärdena i tabellens topp (om eleverna känner sig trygga när de är i skolan - 76) jämfört med värdena i dess botten (APU:n/praktiken - 27).

När man tittar på vilka aspekter som hamnar högt i tabellen och får de mest positiva omdömena av eleverna, är det sådana som rör tryggheten och relationerna i skolan. Längst ner i tabellen, med mindre positiva omdömen, hamnar sådant som har att göra med praktiska förhållanden och information. Längst ner hamnar elevernas betyg på APU/praktiken. Det har sin främsta förklaring i att många elever ännu inte har varit ute på praktik och därför inte kan avge någon bedömning. Det drar ner attitydbalansvärdet. Om alla hade svarat "Vet inte" på en fråga skulle det ju ge värdet 0 på attitydbalansen. En annan aspekt som får mindre positiva omdömen och hamnar långt ner i rangordningen är "Lugn och arbetsro i klassen". Den avviker därigenom från de övriga omdömena om själva undervisningssituationen, som annars hamnar högt i rangordningen.

En hel del av attitydbalansvärdena har sjunkit under de senaste två åren, vilket innebär att eleverna har blivit mer missnöjda/negativa till de aspekterna. Det gäller framför allt relationerna till andra elever, informationen, trivseln och möjligheten att använda datorerna. Det finns även några aspekter som har förbättrats 2005 jämfört med 2003, främst omdömet om skolans storlek samt om schema, tider och raster.

Tabell 2: Attitydbalansvärden för olika bedömningsaspekter i skolan. Efter år.

	2005	2003
Känner du dig trygg när du är i skolan?	76	78
Hur trivs du i skolan?	72	80
Lärarnas sätt att vara mot dig	72	77
Skolans storlek	70	61
Den hjälp och stöd du får av dina lärare	65	63
Lärarnas förmåga att lära ut saker	63	62
Lärarnas förståelse för ditt/dina funktionshinder	59	60
Klasskamraternas sätt att vara mot dig	57	70
Hur lärarna lyssnar på vad du tycker	56	56
Vad ni gör på lektionerna	55	64
Ditt schema, tider och raster	51	45
Klassrummen/lokalerna	50	53
Stödet från skolpsykolog, skolkurator och skolsköterska	48	55
Läroböcker och studiematerial	46	47
De andra skolelevernas sätt att vara mot dig och dina klasskamrater	45	56
Hur dina klasskamrater lyssnar på vad du tycker	44	52
Informationen om vad som händer i skolan	41	50
Lugn och arbetsro i klassen	40	44
Dina möjligheter att använda skolans datorer	32	40
Skolmaten	29	26
Din APU/praktik	27	28
Genomsnittligt attitydbalansvärde	52	56

Hittills har omdömena om gymnasiesärskolan från elevkollektivet som helhet studerats. Nedan analyseras skillnader mellan könen, mellan individuellt och nationellt program och mellan skolor. För alla frågor där eleverna har bedömt sin skolsituation har separata attitydbalansvärden tagits fram för dessa kategorier. På det sättet kan man granska om olika elevkategorier har en mer eller mindre positiv inställning till olika bedömningsaspekter.

Könsskillnader i omdömena om skolan

Ser man på hur flickor respektive pojkar bedömer olika aspekter av sin skolsituation med hjälp av attitydbalansvärden framkommer vissa skillnader. Främst när det gäller lugn och arbetsro i klassen, tryggheten i skolan och klassrummen/lokalerna är pojkarna mer nöjda än flickorna. När det gäller möjligheten att använda skolans datorer, stödet från skolpsykolog, skolkurator och skolsköterska samt hjälpen och stödet från lärarna är tvärtom flickorna något nöjdare. När det genomsnittliga attitydbalansvärdet uträknas

för alla de 21 bedömda aspekterna blir det i stort sett likvärdigt för flickor och pojkar (51 respektive 53).

Tabell 3: Attitydbalansvärden för olika bedömningsaspekter i skolan. Efter kön.

	Pojkar	Flickor
...vad ni gör på lektionerna?	53	58
...läraernas förmåga att lära ut saker?	62	65
...den hjälp och stöd du får av dina lärare?	62	70
...läroböcker och studiematerial?	45	48
...din APU/praktik?	29	23
Hur trivs du i skolan?	73	71
...lugn och arbetsro i klassen?	46	32
...läraernas sätt att vara mot dig?	73	70
...klasskamraternas sätt att vara mot dig?	61	52
...de andra skolelevernas sätt att vara mot dig och dina klasskamrater?	47	43
...läraernas förståelse för ditt/dina funktionshinder?	62	54
...stödet från skolpsykolog, skolkurator och skolsköterska?	44	53
Känner du dig trygg när du är i skolan?	82	70
...skolans storlek?	67	73
...klassrummen/lokalerna?	55	45
...dina möjligheter att använda skolans datorer?	27	39
...ditt schema, tider och raster?	51	50
...skolmaten?	33	24
...informationen om vad som händer i skolan?	41	41
...hur lärarna lyssnar på vad du tycker?	56	55
...hur dina klasskamrater lyssnar på vad du tycker?	46	42
Genomsnittligt attitydbalansvärde	53	51

Skillnader mellan program i omdömena om skolan

Tabell 4 på följande sida ger en bild av i vilka avseenden eleverna på individuella- respektive de nationella programmen bedömer sin skolsituation olika positivt.

Längst ner i tabell 4 kan utläsas att eleverna på det individuella programmet genomsnittligt gör en betydligt mer positiv bedömning (balansvärde 60) av sin skolsituation i de 21 olika bedömningsaspekterna än eleverna på nationella program (balansvärde 47).

I tabellen kan man också studera hur stora skillnaderna i balansvärden är mellan eleverna på individuella- och nationella programmet för olika aspekter. Då kan man konstatera att eleverna på individuella programmet ger skolan mycket högre betyg i alla avseenden som har med själva undervisningen att göra, främst gällande lugn och arbetsro i klassen och vad man gör på lektionerna.

Eleverna på det individuella programmet ger också mycket mer positiva omdömen om flera av de yttre förutsättningarna i skolan än vad eleverna på de nationella programmen gör. Det gäller främst skolmaten, schemat, tiderna och rasterna samt informationen om vad som ska hända i skolan. När det gäller skolans storlek finns dock ingen skillnad i tillfredsställelse.

Det är endast för 4 av de 21 aspekterna som elevomdömena är lika positiva eller mer positiva på de nationella programmen än på det individuella. Det gäller ”hur Dina klasskamrater lyssnar på vad Du tycker”, ”de andra skolelevnas sätt att vara mot Dig och Dina klasskamrater”, ”skolans storlek” och ”Din APU/praktik”.

Av de sammantagna resultaten träder en bild fram där man kan ana hur eleverna på det individuella programmet tas emot på ett mer individualiserat sätt, med större resurser och i mindre grupper än elever på nationella program. Man kommer på det sättet närmare lärare, får lugn och arbetsro, mer individualiserad undervisning och bättre anpassning av de yttre förhållandena (schema, tider, klassrum och lokaler) efter personliga behov. Det avspeglar sig i extra positiva omdömen om skolan i dessa avseenden från denna elevkategori.

Tabell 4: Attitydbalansvärden för olika bedömningsaspekter i skolan. Efter program.

	Individuellt	Nationellt
...vad ni gör på lektionerna?	67	46
...läraernas förmåga att lära ut saker?	71	58
...den hjälp och stöd du får av dina lärare?	71	61
...läroböcker och studiematerial?	49	44
...din APU/praktik?	20	31
Hur trivs du i skolan?	84	64
...lugn och arbetsro i klassen?	65	23
...läraernas sätt att vara mot dig?	79	67
...klasskamraternas sätt att vara mot dig?	60	55
...de andra skolelevnas sätt att vara mot dig och dina klasskamrater?	45	46
...läraernas förståelse för ditt/dina funktionshinder?	62	57
...stödet från skolpsykolog, skolkurator och skolsköterska?	52	45
Känner du dig trygg när du är i skolan?	88	68
...skolans storlek?	69	70
...klassrummen/lokalerna?	55	47
...dina möjligheter att använda skolans datorer?	39	27
...ditt schema, tider och raster?	64	42
...skolmaten?	60	7
...informationen om vad som händer i skolan?	54	32
...hur lärarna lyssnar på vad du tycker?	62	51
...hur dina klasskamrater lyssnar på vad du tycker?	44	44
Genomsnittligt attitydbalansvärde	60	47

Skillnader mellan skolor i omdömena om skolan

Finns det några skillnader mellan olika skolor i omdömet om förhållandena i skoltillvaron? I tabell 5 kan man studera hur gymsärelverna i olika gymnasier bedömer sin skola i olika avseenden. Varje skola kan här utläsa i vilka avseenden de får bättre eller sämre omdömen om verksamheten och förhållandena i skolan än vid övriga gymnasier.

Här lyfts de största skillnaderna fram och några mer allmänna kommentarer till resultaten i tabellen ges. Vid de olika skolorna kan man sedan själv studera sin profil och analysera vilka styrkor och förbättringsmöjligheter man har.

Tabell 5: Attitydbalansvärden för olika bedömningsaspekter i skolan. Efter skola.

	Enskede gård	Kista	S:t Erik	S:t Göran	Skärholmen	Årsta gård + Martinskolan
...vad ni gör på lektionerna?	66	49	48	52	50	80
...lärarnas förmåga att lära ut saker?	70	59	57	68	50	82
...den hjälp och stöd du får av dina lärare?	71	63	60	71	43	80
...läroböcker och studiematerial?	50	50	29	68	21	50
...din APU/praktik?	22	32	18	48	0	25
Hur trivs du i skolan?	76	65	71	70	67	100
...lugn och arbetsro i klassen?	53	19	38	37	57	64
...lärarnas sätt att vara mot dig?	67	73	72	74	64	82
...klasskamraternas sätt att vara mot dig?	64	58	48	63	43	55
...de andra skolelevernars sätt att vara mot dig och dina klasskamrater?	39	44	51	63	0	60
...lärarnas förståelse för ditt/dina funktionshinder?	61	61	53	69	29	64
...stödet från skolpsykolog, skolkurator och skolsköterska?	68	45	38	54	-8	55
Känner du dig trygg när du är i skolan?	82	65	74	85	71	100
...skolans storlek?	69	65	70	75	60	91
...klassrummen/lokalerna?	62	52	30	67	33	64
...dina möjligheter att använda skolans datorer?	15	37	52	7	47	9
...ditt schema, tider och raster?	56	50	54	32	33	64
...skolmaten?	73	8	24	-32	27	91
...informationen om vad som händer i skolan?	41	46	24	46	33	91
...hur lärarna lyssnar på vad du tycker?	59	52	49	78	27	73
...hur dina klasskamrater lyssnar på vad du tycker?	53	45	30	64	33	27
Genomsnittligt attitydbalansvärde	58	49	47	55	37	67

Först kan man notera att det finns betydande skillnader i bedömningen av olika aspekter av skolsituationen mellan olika skolor. De genomsnittliga balansvärdena, uträknade över alla de 21 bedömningsaspekterna i tabellen, skiljer sig rejält mellan skolorna. Skärholmens gymnasium får det klart lägsta genomsnittliga balansvärdet (37). Det bör dock tolkas försiktigt, eftersom det bygger på enbart 15 svarande elever. I de fristående skolorna Årsta gård och Martinskolan bedömer eleverna sina skolor mest positivt om man ser till det genomsnittliga balansvärdet, som här är 67. Även detta bör dock tolkas med försiktighet, då sammanlagt 11 elever har svarat i de

skolorna. Bland övriga skolor uppvisar Kista och S:t Erik ett genomsnittligt balansvärde på strax under 50 och värdet för Enskede gård och S:t Görän ligger på strax under 60.

Eleverna är inte slumpmässigt fördelade på olika skolor. Vid Skärholmen, Årsta gård och Martinskolan går samtliga svarande elever på individuella programmet. Vid Enskede gård går två tredjedelar av eleverna på individuellt program. Hälften av S:t Eriks svarande går på individuellt- och hälften på nationellt program. S:t Görän och Kista är däremot enbart representerade av elever på nationella program. En del av skillnaderna mellan gymnasier, i hur positivt skolan bedöms, får hänföras till dessa olikheter i elevsammansättning.

I tabellen återfinns på några ställen balansvärden under 0. Det gäller för skolmaten i S:t Görans gymnasium, men också för stödet från skolpsykolog, -kurator och -sköterska för Skärholmens gymnasium. De negativa balansvärdena innebär att fler elever är missnöjda än nöjda i dessa avseenden, vilket förstås är ett föga eftersträvt omdöme.

För Enskede gårds gymnasium ligger gymnasieelevernas betyg för olika förhållanden i skolan generellt sett högt i förhållande till övriga skolor. Stödet från skolpsykolog, -kurator och -sköterska får här ett bättre omdöme än på någon av de andra skolorna. Tillsammans med S:t Görans elever är Enskede gårds elever också de som ger det bästa omdömet till klasskamraternas sätt att vara mot dem. Lärarnas sätt att vara mot eleverna får dock ett sämre omdöme från eleverna på Enskede gård och Skärholmen än från de andra skolorna i undersökningen.

Kista gymnasium får i de flesta avseenden varken extremt positivt eller extremt negativt attitydbalansvärde i förhållande till övriga skolor. Betyget för lugn och arbetsro i klassen och för tryggheten i skolan ligger dock lägre än för alla de andra skolorna. Tillsammans med Skärholmen får också Kista det sämsta betyget gällande trivseln i skolan.

S:t Eriks gymnasium får relativt sett genomsnittliga omdömen av sina gymnasieelever i de flesta av de betygssatta avseendena. När det gäller möjligheterna att använda skolans datorer får skolan de mest positiva omdömena av alla skolorna. Däremot får skolan det allra sämsta betyget av alla skolorna ifråga om informationen om vad som händer i skolan. Tillsammans med Skärholmen får S:t Erik också det sämsta omdömet av skolorna gällande klassrummen/lokalerna.

S:t Görans gymnasium får bättre omdömen av sina gymnasieelever än de andra skolorna avseende APU:n/praktiken, hur klasskamraterna och lärarna lyssnar på vad eleverna tycker, läroböcker och studiematerial samt lärarnas förståelse för elevernas funktionshinder. Tillsammans med Årsta gård och Martinskolan får S:t Görän också bättre betyg än övriga för de andra skolelevernans sätt att vara mot eleverna och för klassrummen/lokalerna. Däremot får man de sämsta omdömena av alla skolorna ifråga om skolmaten. Både på S:t Görän, Årsta gård och Martinskolan är eleverna mindre

nöjda med möjligheterna att använda skolans datorer än i de fyra andra gymnasierna. Tillsammans med Skärholmen är S:t Göran också den skola där eleverna är minst nöjda med sitt schema, sina tider och raster.

Skärholmens 15 svarande elever ger allmänt sett sin skola sämre omdömen än eleverna på övriga gymnasiesärskolor. Skärholmen får de sämsta omdömena av alla skolor när det gäller stödet från skolpsykolog, -kurator och – sköterska, APU:n/praktiken, klasskamraternas och de andra skolelevernans sätt att vara mot eleverna, läroböcker och studiematerial, hur lärarna lyssnar på vad eleverna tycker, lärarnas förståelse för elevernas funktionshinder, den hjälp och stöd eleverna får av sina lärare, lärarnas förmåga att lära ut saker samt skolans storlek.

De 11 svarande eleverna på Årsta gård och Martinskolan ger generellt sett sin skola bättre omdömen än eleverna på de andra skolorna. De aspekter som här får de bästa omdömena av alla skolor är lugn och arbetsro i klassen, schemat, tiderna och rasterna, den hjälp och stöd eleverna får av lärarna, vad man gör på lektionerna, lärarnas förmåga att lära ut saker, lärarnas sätt att vara mot eleverna, skolmaten, informationen om vad som händer i skolan, skolans storlek, trivseln samt tryggheten i skolan.

8. ÖVRIGA KOMMENTARER OM SKOLAN OCH FRÅGEFORMULÄRET

Enkäten avslutas med några tomma rader där de svarande har uppmanats att skriva ner om det är något annat de vill berätta om sin skola. 73 personer, 30 % av de svarande, har bidragit med sina fritt formulerade kommentarer. De finns alla redovisade i bilaga 3 sist i rapporten.

När man värderar svaren bör man tänka på att de inte är representativa för alla elever, utan enbart står för dem som har skrivit svaren. Särskilt när de svarande får kommentera vad de vill är det troligare att fler negativa än positiva synpunkter kommer fram, för att de svarande vill försöka uppmärksamma saker de vill rätta till.

Kommentarerna handlar om vitt skilda ämnen i skolvärlden, men några gemensamma nämnare går att finna. En återkommande synpunkt är att det är underligt och otillfredsställande att blanda elever med lindriga funktionshinder och elever med svåra funktionshinder i samma klass. En hel del elever och föräldrar tycker också att det är jobbigt att andra elever bråkar och skriker. Det gör att det inte går att få lugn och ro för skolarbetet. En elev skildrar en skolmiljö som kan uppfattas som rentav hotfull:

”Skolan är dålig. Alla slår mig och de tar fram kniv och lärarna lyssnar inte på mig när jag försöker berätta att en kille har kniv och tändare.”

Det finns flera svarande som skriver att de gärna skulle se fler hemläxor och mer inläring av kunskaper. De tycker att det fokuseras för lite på att lära eleverna att läsa, skriva och räkna, som de kommer att behöva senare i livet. Synpunkter finns också på att lärare har för lite kunskaper om elevernas funktionshinder och vad de klarar av i skolarbetet. Några elever betonar att det finns för få inriktningar att välja på i gymnasiesärskolan, att de inte själva har valt att gå i särskola och inte trivs med det.

Det finns trots alla negativa kommentarer och förslag till förbättringar även elever och föräldrar som bara uttrycker tillfredsställelse med hur gymnasiesärskolan fungerar för dem. Sådär skriver en elev som trivs bra:

”Jag tycker min skola är jättebra. Jag har en underbar frökenassistent och fyra bra kompisar som jag umgås med även på fritiden.”

Det finns även svarande som har kommenterat själva undersökningen och ifyllandet av frågeformuläret. De har påpekat att det är en förälder, personlig assistent eller god man som har fyllt i formuläret, eftersom eleven själv är alltför funktionshindrad för att klara av det. De påpekar då att det är svårt att veta hur eleven uppfattar sin skolgång, men att de har försökt att svara enligt sin uppfattning. En elev som verkar vara tveksam till nyttan med undersökningen skriver:

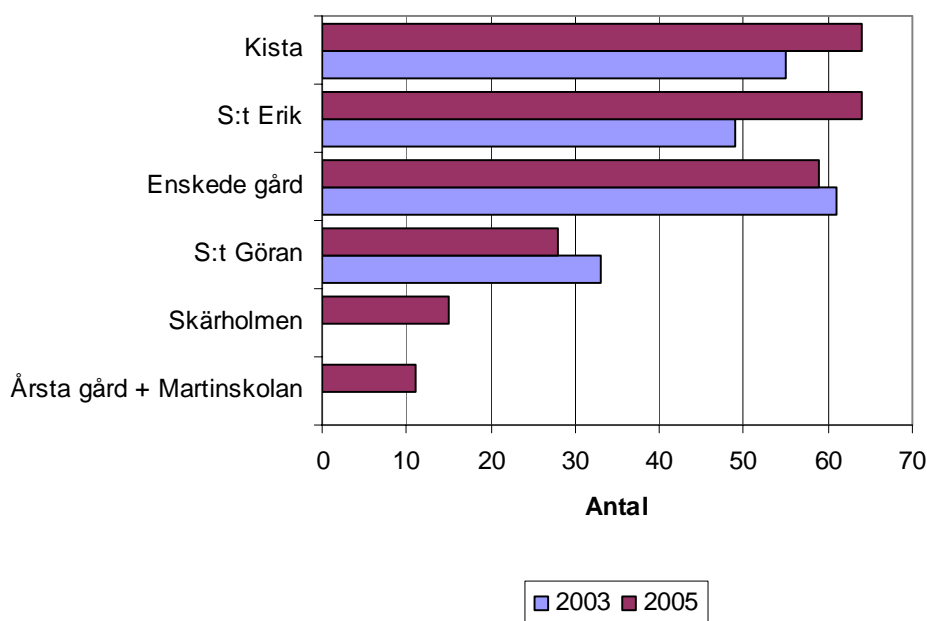
”Jag tycker det känns lite onödigt att fylla i en sådan enkät. Förra året fick jag en likadan och sedan dess har det inte skett någon större förändring.”

9. DE SVARANDES BAKGRUND OCH VAL AV STUDIEPROGRAM

Vid vilka skolor och program studerar eleverna?

Det är framför allt vid fem gymnasieskolor som Stockholms stad bedriver gymnasiesärskoleverksamhet. Dessa är Enskede gårds gymnasium, Kista gymnasium, S:t Eriks gymnasium, S:t Görans gymnasium och Skärholmens gymnasium. Fyra elever är registrerade direkt under utbildningsförvaltningen, eftersom de får sin undervisning på annan plats än i en skola. De särredovisas inte i rapporten, men deras resultat finns med i redovisningen av eleverna totalt sett. Dessutom bedrivs gymnasiesärskola i enskild regi vid Årsta gård och Martinskolan, som har slagits samman i redovisningen p. g. a. att antalet svarande i dessa skolor sammantaget endast är 11. Hur de svarande eleverna fördelar sig på olika skolor de båda undersökningsåren 2003 och 2005 framgår av diagram 10.

Diagram 10: De svarandes gymnasietillhörighet. Efter år. Antal.

Eleverna är också inskrivna vid olika program. 58 % av de svarande eleverna är inskrivna på de nationella/specialutformade programmen vars syfte är att förbereda för arbete på den öppna arbetsmarknaden. I denna grupp elever är en majoritet inskrivna på ett specialutformat program, medan en mindre mängd är inskrivna på estetiska- eller hotell- och restaurangprogrammet. 42 % av de svarande eleverna går på individuella program där både yrkes- och verksamhetsträning bedrivs, men utan samma direkta sikte på ordinarie arbetsmarknad.

Kön och invandring

Pojkarna är fler än flickorna bland de svarande i undersökningen. Procentuellt är relationen 56 % pojkar jämfört med 44 % flickor. De flesta elever uppger att de har bott hela sitt liv i Sverige (82 %). 4 % har flyttat till Sverige under 80-talet, 12 % under 90-talet och 2 % under 2000-talet. Det kan alltså finnas någon enstaka elev som har börjat direkt i gymnasiesärskola efter sin ankomst till Sverige.

Hur fick eleverna information om studieprogrammen?

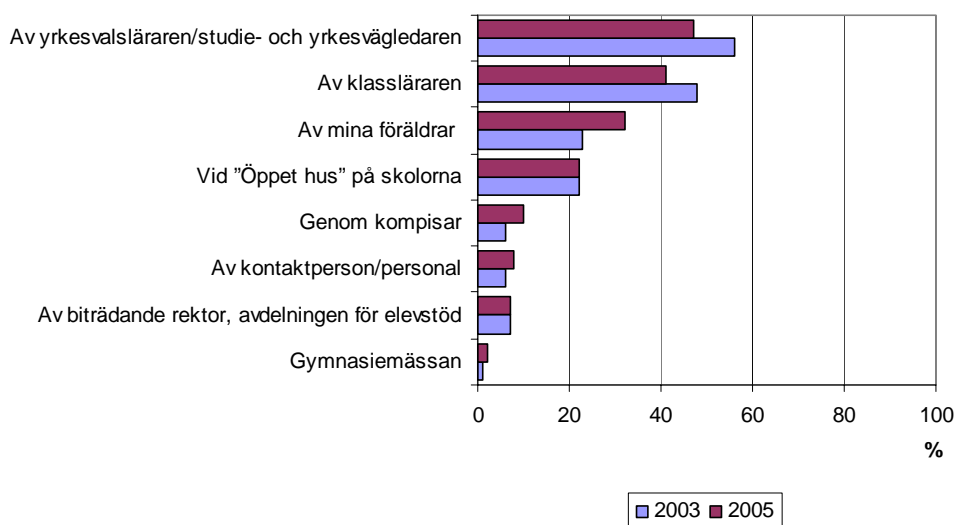
I frågeformuläret har eleverna tillfrågats hur de fick reda på vilka studieprogram/områden som fanns att välja på då de ansökte till gymnasiesärskolan. Bland åtta uppräknade informationskällor har de svarande fått kryssa för de källor som de har fått information från. Eftersom de svarande har kunnat välja flera svarsalternativ/informationskällor summerar procenttalen i diagram 11 på följande sida till mer än 100 %.

Yrkesvalsläraren/studie- och yrkesvägledaren och klassläraren var, som eleverna minns det, de främsta informationskällorna i samband med valet av studieprogram/område. För dessa kategorier har 47 % respektive 41 % av eleverna kryssat för att de bistod med upplysningar om vilka program och studieområden som fanns att välja på vid ansökan till gymnasiesärskolan. De egna föräldrarna nämns av en tredjedel som informationsgivare inför valet av studieprogram/område. Öppet hus på skolorna nämns av 22 % av eleverna.

I relation till de ovan nämnda informationskällorna är övriga betydligt mer sällan omnämnda. Några enstaka elever minns sig ha fått information på gymnasiemässan. 7 % av de svarande upplever att de har fått information vid valet av studieprogram av biträdande rektor, avdelningen för elevstöd. Ungefär lika sällan nämns kontaktperson/personal och kompisar som informationskälla i detta sammanhang.

Jämfört med 2003 har elevernas föräldrar blivit något vanligare som informationskälla 2005 samtidigt som det har blivit ovanligare att hämta information om studieprogrammen från klassläraren samt från yrkesvalsläraren/studie- och yrkesvägledaren.

Diagram 11: Hur fick Du reda på vilka studieprogram/områden som finns att välja på? Du får göra flera kryss. Efter år. Procent.

Kom eleverna in på sitt förstahandsval?

Ett viktigt kriterium vid intagningen och placeringen vid gymnasiesärskolan är att tillmötesgå elevernas önskemål och förstahandsval. Inom både nationella program och det individuella programmet finns en lång rad specialutformade studieinriktningar på skilda yrkes-/verksamhetsområden där man dessutom tar hänsyn till olika funktionshinder. Särskilt när det gäller det individuella programmet är mångfalden och individualiseringen stor.

Undersökningsdeltagarna har fått tala om huruvida de kom in på det studieprogram/område vid gymnasiet som de hade valt i första hand. Enligt elevernas egna svar verkar genomslagskraften för deras önskemål om placering på studieprogram/område i de flesta fall vara god. 81 % av de svarande uppger att de kom in på det studieprogram/område de valt som förstahandsalternativ. Andelen har minskat något sedan 2003, när 86 % av de svarande uppgav att de kom in på det studieprogram/område som de valde i första hand.

Skulle eleverna rekommendera sitt studieprogram?

I ett försök att pejla om eleverna är nöjda med sitt val av studieprogram/område har de tillfrågats om de skulle säga till andra att välja samma studieprogram/område som de själva har gjort. 29 % är osäkra eller tycker att frågan är svårbesvarad och har därför svarat "Vet inte". 59 % har svarat ja och 13 % nej. En majoritet tycks alltså ha hamnat rätt, i den bemärkelsen att de skulle kunna rekommendera sitt eget studieval till andra elever. Resultatet för denna fråga var i stort sett identiskt i undersökningen 2003.

10. SLUTSATSER

De allra flesta elever svarar att de i det stora hela känner sig trygga och trivs bra i skolan. Sedan den förra undersökningen i gymnasiesärskolan genomfördes, 2003, ser det dock ut som att någonting i den sociala miljön i skolan har förändrats. Åsikterna hos de elever som svarade 2003 har jämförts med åsikterna hos dem som har svarat 2005. De sistnämnda tycker inte att arbetsron och bemötandet från elever och lärare är lika bra som de förstnämnda tyckte. Tecknen på en försämring är tydliga eftersom flera frågor kring bemötandet har utvecklats åt samma håll. Fortfarande tycker en majoritet att både arbetsron och bemötandet är bra, men majoriteten är inte särskilt stor längre för vissa av dessa frågor. I de öppna kommentarerna till undersökningen 2005 framkommer också synpunkter på att miljön i skolan är bråkig och högljudd.

En skiljelinje kan skönjas mellan elever som enbart är lindrigt funktionshindrade och elever som är svårt funktionshindrade. Till största delen återfinns eleverna med de svåraste funktionshindren på individuella programmet och eleverna med de lindrigaste funktionshindren på ett nationellt program. Resultaten visar tydligt att eleverna på individuellt program generellt sett är mer positiva till sin skolsituation än vad eleverna på nationella program är. Kanske finns det på det individuella programmet mer resurser för att individanpassa undervisningen och att det bland annat är därför de eleverna är mer positiva.

I en del klasser i gymnasiesärskolan finns en blandning av elever med lindriga funktionshinder och elever med svåra funktionshinder. Detta ställer stora krav på lärarna, som ska undervisa elever med helt olika behov samtidigt. Det finns en risk för att elever med lindriga svårigheter i klasser där övriga elever har mycket svårare funktionshinder glöms bort och får för lite uppmärksamhet och stimulans. Flera elever och föräldrar uttrycker frustration över detta.

Det är tydligt att många elever i gymnasiesärskolan har en större potential och vilja att ta in nya kunskaper än vad som tillgodoses idag. Det är mångdubbelt fler som tycker att proven och läxorna är för få än som tycker att de är för många. Att en tredjedel av de svarande uppger att de har en individuell utvecklingsplan, vilket det är meningen att alla ska ha, tyder också på att arbetet med att stödja elevernas personliga utveckling är eftersatt. Det är viktigt att gymnasiesärskolan tar hand om alla sina elever och utvecklar alla deras möjligheter.

Bilaga 1
Frågeformulär med följebrev

Oktober 2005

Till Dig som studerar vid gymnasiesärskola (och målsman)

Vad tycker du och andra gymsärelever om undervisningen och skolan? Det vill Utbildningsförvaltningen, som har hand om stadens utbildningar, veta. Därför får du här några frågor om hur du har det på gymnasiet där du går.

Meningen är att du ska besvara frågorna tillsammans med dina föräldrar, din kontaktperson eller någon annan du känner väl. Vi hoppas att frågorna inte ska vara alltför svåra att svara på.

Svara genom att sätta ett kryss i rutan för det svar som passar dig bäst.

Skicka in ditt svar så snart som möjligt. Lägg ditt svar i svarskuvertet och lägg det på brevlådan. Det behövs inget frimärke.

Om du har frågor om undersökningen får du gärna ringa Jennie Westman eller Cilla Fernum på tel 508 35 083.

ENKÄT TILL ELEVER I GYMNASIESÄRSKOLAN

BAKGRUND & VAL AV STUDIEPROGRAM

1. Är du flicka eller pojke?

- 1 Flicka
2 Pojke

2. Hur länge har du bott i Sverige?

- 1 I hela mitt liv
2 Jag kom till Sverige år

3. Kom du in på det studieprogram/område vid gymsär som du valde i första hand?

- 1 Ja
2 Nej

4. Hur fick du reda på vilka studieprogram/områden som finns att välja på? *Du får göra flera kryss*

- 1 Av yrkesvalsläraren/studie- och yrkesvägledaren
2 Av klassläraren
3 Vid "Öppet hus" på skolorna
4 Gymnasiemässan
5 Av biträdande rektor, avdelningen för elevstöd
6 Av mina föräldrar
7 Av kontaktperson/personal
8 Genom kompisar

5. Skulle du säga till andra att välja samma studieprogram/område som du går på?

- 1 Ja
2 Nej
3 Vet inte

UNDERVISNING & LÄRANDE

6. Är Du nöjd eller missnöjd med ...

	Nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Missnöjd	Vet inte
Vad ni gör på lektionerna	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
Lärarnas förmåga att lära ut saker	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
Den hjälp och stöd du får av dina lärare	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
Läroböcker och studiematerial	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
Din APU/praktik	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐

7. Är det lagom mycket ...

	För litet	La- gom	För mycket	Vet inte
... tid för samarbete med de andra på lektionerna	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
... tid där du arbetar själv på lektionerna	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
... läxor	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
... prov	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐

8. Får du användning för det du lär dig i skolan?

Du får göra flera kryss

- 1 Ja, i hemmet
- 2 Ja, under fritiden
- 3 Ja, i skolan
- 4 Ja, på APU/praktiken
- 5 Nej, aldrig

TRYGGHET & TRIVSEL

9. Hur trivs du i skolan?

- 1 Mycket bra
- 2 Ganska bra
- 3 Varken bra eller dåligt
- 4 Ganska dåligt
- 5 Mycket dåligt

10. Hur många elever är ni i din klass? (räkna med dig själv)

..... elever

11. Är det lagom många?

- 1 För få
- 2 Lagom
- 3 För många
- 4 Vet inte

12. Är det bra eller dåligt i skolan när det gäller...

	Bra	Varken bra eller dåligt	Dåligt	Vet inte
Lugn och arbetsro i klassen	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
Lärarnas sätt att vara mot dig	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
Klasskamraternas sätt att vara mot dig	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
De andra skolelevernas sätt att vara mot dig och dina klasskamrater	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
Lärarnas förståelse för ditt/dina funktionshinder	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
Stödet från skolpsykolog, skolkurator och skolsköterska	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐

13. Känner du dig trygg när du är i skolan?

- 1 Ja, alltid
- 2 Ja, oftast
- 3 Nej, ibland inte
- 4 Nej, aldrig

14. Har du en individuell utvecklingsplan (IUP)?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 3 Vet inte

LOKALER & UTRUSTNING

15. Är Du nöjd eller missnöjd med ...

	Nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Missnöjd	Vet inte
Skolans storlek	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
Klassrummen/lokalerna	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
Dina möjligheter att använda skolans datorer	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
Ditt schema, tider och raster	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
Skolmaten	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐

INFORMATION & INFLYTANDE

16. Är Du nöjd eller missnöjd med ...

	Nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Missnöjd	Vet inte
Informationen om vad som händer i skolan	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
Hur lärarna lyssnar på vad du tycker	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
Hur dina klasskamrater lyssnar på vad du tycker	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐

Har du något mer du vill säga om skolan eller enkäten så kan du göra det här:

.....

.....

.....

.....

TACK FÖR HJÄLPEN!

Bilaga 2
Frekvenstabeller

Frekvenstabeller efter skola, 245 svarande

	Enskede gård	Kista	S:t Erik	S:t Göran	Skärholmen	Årsta gård + Martinskolan	Alla
	%	%	%	%	%	%	%
Fråga 1.							
Är du flicka eller pojke?							
Flicka	39	41	57	50	20	36	44
Pojke	61	59	43	50	80	64	56
Antal svarande	59	64	63	28	15	11	244
Fråga 2.							
Hur länge har du bott i Sverige?							
I hela mitt liv	78	89	79	85	93	82	82
Jag kom till Sverige år...							
1984	0	0	2	0	0	0	0
1985	0	2	0	0	0	0	0
1986	2	0	0	0	0	0	0
1987	5	0	3	0	0	0	2
1988	0	0	2	0	0	0	0
1989	0	0	0	0	0	9	0
1990	0	0	0	4	0	0	0
1991	3	0	2	0	7	0	2
1992	2	0	5	0	0	0	2
1993	2	3	2	0	0	0	2
1994	0	0	2	0	0	0	0
1995	0	0	0	4	0	0	0
1996	2	0	2	0	0	0	1
1997	2	3	0	4	0	0	2
1998	0	2	2	4	0	0	1
1999	2	2	2	0	0	0	1
2000	0	0	0	0	0	9	0
2001	2	0	0	0	0	0	1
2004	2	0	0	0	0	0	0
Antal svarande	58	61	63	27	15	11	239
Fråga 3.							
Kom du in på det studieprogram/område vid gymnasiet som du valde i första hand?							
Ja	84	83	79	82	73	82	81
Nej	16	17	21	18	27	18	19
Antal svarande	58	64	62	28	15	11	242

	Enskede gård	Kista	S:t Erik	S:t Göran	Skärholmen	Årsta gård + Martinskolan	Alla
	%	%	%	%	%	%	%
Fråga 4.							
Hur fick du reda på vilka studieprogram/områden som finns att välja på? Flera svarsalternativ är möjliga.							
Av yrkesvalsläraren/studie- och yrkesvägledaren	48	53	47	52	50	9	47
Av klassläraren	50	33	38	48	42	55	41
Vid "Öppet hus" på skolorna	43	23	17	0	8	0	22
Gymnasiemässan	3	2	0	4	0	0	2
Av biträdande rektor, avdelningen för elevstöd	3	9	6	7	25	0	7
Av mina föräldrar	36	22	34	26	17	82	32
Av kontaktperson/personal	7	2	9	7	25	18	8
Genom kompisar	9	14	8	7	17	18	10
Antal svarande	58	64	64	27	12	11	240
Fråga 5.							
Skulle du säga till andra att välja samma studieprogram/område som du går på?							
Ja	69	61	49	50	46	82	59
Nej	7	14	15	18	23	0	13
Vet inte	24	25	36	32	31	18	29
Antal svarande	55	64	61	28	13	11	235
Fråga 6.							
Är Du nöjd eller missnöjd med...							
...vad ni gör på lektionerna?							
Nöjd	70	63	52	56	57	80	61
Varken nöjd eller missnöjd	25	21	40	37	21	20	28
Missnöjd	4	14	3	4	7	0	6
Vet inte	2	2	5	4	14	0	4
Antal svarande	56	63	62	27	14	10	236

	Enskede gård	Kista	S:t Erik	S:t Göran	Skärholmen	Årsta gård + Martinskolan	Alla
	%	%	%	%	%	%	%
...lärarnas förmåga att lära ut saker?							
Nöjd	75	64	60	71	57	82	68
Varken nöjd eller missnöjd	16	23	32	25	21	9	23
Missnöjd	5	5	3	4	7	0	4
Vet inte	4	8	5	0	14	9	5
Antal svarande	56	64	60	28	14	11	237
...den hjälp och stöd du får av dina lärare?							
Nöjd	73	69	67	75	50	80	70
Varken nöjd eller missnöjd	20	19	20	14	29	10	19
Missnöjd	2	6	7	4	7	0	5
Vet inte	5	6	7	7	14	10	7
Antal svarande	56	64	60	28	14	10	236
...läroböcker och studiematerial?							
Nöjd	61	56	45	68	36	50	55
Varken nöjd eller missnöjd	21	30	28	32	21	40	27
Missnöjd	11	6	16	0	14	0	9
Vet inte	7	8	12	0	29	10	9
Antal svarande	56	64	58	28	14	10	233
...din APU/praktik?							
Nöjd	30	37	22	48	8	25	32
Varken nöjd eller missnöjd	13	10	14	11	8	25	12
Missnöjd	9	5	4	0	8	0	5
Vet inte	48	48	60	41	75	50	51
Antal svarande	46	60	50	27	12	8	206

	Enskede gård	Kista	S:t Erik	S:t Göran	Skärholmen	Årsta gård + Martinskolan	Alla
	%	%	%	%	%	%	%
Fråga 7.							
Är det lagom mycket...							
...tid för samarbete med de andra på lektionerna?							
För litet	11	6	8	4	14	0	8
Lagom	69	83	70	81	50	91	74
För mycket	9	5	0	7	0	0	4
Vet inte	11	6	21	7	36	9	13
Antal svarande	55	64	61	27	14	11	235
...tid där du arbetar själv på lektionerna?							
För litet	13	13	13	4	0	0	11
Lagom	69	69	69	86	64	80	71
För mycket	9	6	3	7	7	0	6
Vet inte	9	13	15	4	29	20	12
Antal svarande	55	64	62	28	14	10	236
...läxor?							
För litet	33	28	29	43	8	20	30
Lagom	44	53	49	46	46	30	48
För mycket	7	5	3	4	0	0	4
Vet inte	16	14	19	7	46	50	18
Antal svarande	55	64	59	28	13	10	230
...prov?							
För litet	22	29	35	36	8	10	27
Lagom	24	44	33	43	46	30	36
För mycket	6	2	0	0	0	0	2
Vet inte	48	25	33	21	46	60	35
Antal svarande	50	63	55	28	13	10	220

	Enskede gård	Kista	S:t Erik	S:t Göran	Skärholmen	Årsta gård + Martinskolan	Alla
	%	%	%	%	%	%	%
Fråga 8.							
Får du användning för det du lär dig i skolan?							
Flera svarsalternativ är möjliga.							
Ja, i hemmet	59	62	66	64	64	64	63
Ja, under fritiden	43	44	49	36	64	64	46
Ja, i skolan	73	67	68	82	50	73	70
Ja, på APU/praktiken	21	33	5	32	0	9	20
Nej, aldrig	14	3	8	0	21	9	8
Antal svarande	56	63	59	28	14	11	233
Fråga 9.							
Hur trivs du i skolan?							
Mycket bra	58	52	47	52	53	60	53
Ganska bra	27	24	34	26	27	40	28
Varken bra eller dåligt	7	13	10	15	7	0	10
Ganska dåligt	7	6	3	7	13	0	6
Mycket dåligt	2	5	6	0	0	0	3
Antal svarande	59	63	62	27	15	10	239

	Enskede gård	Kista	S:t Erik	S:t Göran	Skärholmen	Årsta gård + Martinskolan	Alla
	%	%	%	%	%	%	%
Fråga 10.							
Hur många elever är ni i din klass? (Räkna med dig själv)							
3	2	0	2	0	8	0	1
4	4	0	5	0	23	13	4
5	7	2	10	0	23	25	7
6	4	8	15	0	15	38	10
7	7	8	3	8	23	13	7
8	15	16	10	8	0	0	11
9	2	22	7	12	0	0	10
10	2	9	10	12	8	0	7
11	2	20	0	15	0	0	8
12	2	6	2	23	0	0	5
13	9	5	5	12	0	0	6
14	2	0	13	4	0	0	4
15	7	0	0	4	0	0	2
16	2	0	2	4	0	0	1
17	20	0	2	0	0	0	5
18	2	0	0	0	0	0	0
19	2	0	12	0	0	0	3
20	9	2	0	0	0	0	3
21	0	0	2	0	0	0	0
22	0	2	0	0	0	0	0
23	2	0	0	0	0	13	1
24	0	0	2	0	0	0	0
37	0	2	0	0	0	0	0
Antal svarande	55	64	60	26	13	8	230
Fråga 11.							
Är det lagom många?							
För få	8	14	21	25	7	0	14
Lagom	83	83	63	61	67	91	74
För många	5	0	8	4	13	0	5
Vet inte	3	3	8	11	13	9	6
Antal svarande	59	64	62	28	15	11	243

	Enskede gård	Kista	S:t Erik	S:t Göran	Skärholmen	Årsta gård + Martinskolan	Alla
	%	%	%	%	%	%	%
Fråga 12.							
Är det bra eller dåligt i skolan när det gäller...							
...lugn och arbetsro i klassen?							
Bra	66	38	50	56	64	64	53
Varken bra eller dåligt	19	40	32	22	0	27	27
Dåligt	12	19	12	19	7	0	14
Vet inte	3	3	7	4	29	9	6
Antal svarande	58	63	60	27	14	11	236
...lärarnas sätt att vara mot dig?							
Bra	72	78	79	74	71	82	76
Varken bra eller dåligt	21	14	10	19	7	9	14
Dåligt	5	5	7	0	7	0	5
Vet inte	2	3	5	7	14	9	5
Antal svarande	57	64	61	27	14	11	238
...klasskamraternas sätt att vara mot dig?							
Bra	67	66	55	67	50	55	62
Varken bra eller dåligt	22	25	27	26	14	36	24
Dåligt	3	8	7	4	7	0	5
Vet inte	7	2	12	4	29	9	8
Antal svarande	58	64	60	27	14	11	237
...de andra skolelevernas sätt att vara mot dig och dina klasskamrater?							
Bra	52	55	59	74	7	60	55
Varken bra eller dåligt	21	30	17	4	36	20	21
Dåligt	13	11	8	11	7	0	10
Vet inte	14	5	15	11	50	20	14
Antal svarande	56	64	59	27	14	10	232

	Enskede gård	Kista	S:t Erik	S:t Göran	Skärholmen	Årsta gård + Martinskolan	Alla
	%	%	%	%	%	%	%
...lärnarnas förståelse för ditt/dina funktionshinder?							
Bra	67	66	61	69	50	73	65
Varken bra eller dåligt	23	11	17	23	21	9	17
Dåligt	5	5	8	0	21	9	6
Vet inte	5	19	14	8	7	9	11
Antal svarande	57	64	59	26	14	11	235
...stödet från skolpsykolog, skolkurator och skolsköterska?							
Bra	70	52	48	62	15	55	55
Varken bra eller dåligt	7	17	10	19	23	18	14
Dåligt	2	6	10	8	23	0	7
Vet inte	21	25	32	12	38	27	25
Antal svarande	57	64	60	26	13	11	234
Fråga 13. Känner du dig trygg när du är i skolan?							
Ja, alltid	61	53	56	67	43	55	58
Ja, oftast	30	29	31	26	43	45	31
Nej, ibland inte	7	13	8	7	14	0	9
Nej, aldrig	2	5	5	0	0	0	3
Antal svarande	57	62	62	27	14	11	236
Fråga 14. Har du en individuell utvecklingsplan (IUP)?							
Ja	34	33	30	37	50	27	35
Nej	29	24	25	15	14	18	23
Vet inte	36	43	45	48	36	55	42
Antal svarande	58	63	60	27	14	11	237

	Enskede gård	Kista	S:t Erik	S:t Göran	Skärholmen	Årsta gård + Martinskolan	Alla
	%	%	%	%	%	%	%
Fråga 15.							
Är Du nöjd eller missnöjd med...							
...skolans storlek?							
Nöjd	74	68	73	79	73	91	74
Varken nöjd eller missnöjd	16	22	16	18	0	0	16
Missnöjd	5	3	3	4	13	0	4
Vet inte	5	6	8	0	13	9	6
Antal svarande	58	63	63	28	15	11	241
...klassrummen/lokalerna?							
Nöjd	69	62	43	67	53	73	60
Varken nöjd eller missnöjd	21	25	43	26	13	18	28
Missnöjd	7	10	13	0	20	9	9
Vet inte	3	3	2	7	13	0	4
Antal svarande	58	63	63	27	15	11	240
...dina möjligheter att använda skolans datorer?							
Nöjd	37	59	64	36	53	36	51
Varken nöjd eller missnöjd	27	17	18	36	13	18	22
Missnöjd	22	22	11	29	7	27	19
Vet inte	14	2	7	0	27	18	8
Antal svarande	59	63	61	28	15	11	240
...ditt schema, tider och raster?							
Nöjd	68	67	61	54	47	73	63
Varken nöjd eller missnöjd	17	14	26	25	20	9	19
Missnöjd	12	17	7	21	13	9	13
Vet inte	3	2	7	0	20	9	5
Antal svarande	59	64	61	28	15	11	241

	Enskede gård	Kista	S:t Erik	S:t Göran	Skärholmen	Årsta gård + Martinskolan	Alla
	%	%	%	%	%	%	%
...skolmaten?							
Nöjd	78	38	44	18	47	91	50
Varken nöjd eller missnöjd	14	25	34	32	20	9	24
Missnöjd	5	30	19	50	20	0	21
Vet inte	3	8	3	0	13	0	5
Antal svarande	59	64	62	28	15	11	242
Fråga 16.							
Är Du nöjd eller missnöjd med...							
...informationen om vad som händer i skolan?							
Nöjd	53	57	44	57	47	91	54
Varken nöjd eller missnöjd	28	24	31	21	20	0	25
Missnöjd	12	11	19	11	13	0	13
Vet inte	7	8	6	11	20	9	8
Antal svarande	58	63	62	28	15	11	239
...hur lärarna lyssnar på vad du tycker?							
Nöjd	69	58	56	78	53	73	63
Varken nöjd eller missnöjd	15	30	28	22	7	9	22
Missnöjd	10	6	7	0	27	0	8
Vet inte	5	6	10	0	13	18	7
Antal svarande	59	64	61	27	15	11	239
...hur dina klasskamrater lyssnar på vad du tycker?							
Nöjd	59	52	41	68	40	36	52
Varken nöjd eller missnöjd	25	38	28	29	20	36	30
Missnöjd	7	6	11	4	7	9	8
Vet inte	8	5	20	0	33	18	11
Antal svarande	59	64	61	28	15	11	240

Frekvenstabeller efter kön, 245 svarande

	Pojkar	Flickor	Alla
	%	%	%
Fråga 1.			
Är du flicka eller pojke?			
Flicka	0	100	44
Pojke	100	0	56
Antal svarande	135	109	244
Fråga 2.			
Hur länge har du bott i Sverige?			
I hela mitt liv	83	82	82
Jag kom till Sverige år...			
1984	1	0	0
1985	0	1	0
1986	1	0	0
1987	2	3	2
1988	0	1	0
1989	0	1	0
1990	0	1	0
1991	2	1	2
1992	1	3	2
1993	2	2	2
1994	1	0	0
1995	0	1	0
1996	2	0	1
1997	3	0	2
1998	2	1	1
1999	2	1	1
2000	1	0	0
2001	0	2	1
2004	0	1	0
Antal svarande	132	107	239
Fråga 3.			
Kom du in på det studieprogram/område vid gymnasiet som du valde i första hand?			
Ja	81	81	81
Nej	19	19	19
Antal svarande	135	107	242

	Pojkar	Flickor	Alla
	%	%	%
Fråga 4.			
Hur fick du reda på vilka studieprogram/områden som finns att välja på?			
Flera svarsalternativ är möjliga.			
Av yrkesvalsläraren/studie- och yrkesvägledaren	45	50	47
Av klassläraren	42	40	41
Vid "Öppet hus" på skolorna	21	22	22
Gymnasiemässan	2	2	2
Av biträdande rektor, avdelningen för elevstöd	11	3	7
Av mina föräldrar	30	35	32
Av kontaktperson/personal	9	7	8
Genom kompisar	9	12	10
Antal svarande	133	107	240
Fråga 5.			
Skulle du säga till andra att välja samma studieprogram/ område som du går på?			
Ja	61	55	59
Nej	13	13	13
Vet inte	26	32	29
Antal svarande	132	103	235
Fråga 6.			
Är Du nöjd eller missnöjd med...			
...vad ni gör på lektionerna?			
Nöjd	60	63	61
Varken nöjd eller missnöjd	30	27	28
Missnöjd	8	5	6
Vet inte	2	6	4
Antal svarande	131	105	236

	Pojkar	Flickor	Alla
	%	%	%
...lärarnas förmåga att lära ut saker?			
Nöjd	66	69	68
Varken nöjd eller missnöjd	23	22	23
Missnöjd	5	4	4
Vet inte	6	5	5
Antal svarande	133	104	237
...den hjälp och stöd du får av dina lärare?			
Nöjd	65	76	70
Varken nöjd eller missnöjd	24	12	19
Missnöjd	3	7	5
Vet inte	8	5	7
Antal svarande	131	105	236
...läroböcker och studiematerial?			
Nöjd	53	57	55
Varken nöjd eller missnöjd	28	26	27
Missnöjd	8	10	9
Vet inte	11	7	9
Antal svarande	132	101	233
...din APU/praktik?			
Nöjd	34	29	32
Varken nöjd eller missnöjd	13	11	12
Missnöjd	4	6	5
Vet inte	50	54	51
Antal svarande	119	87	206

	Pojkar	Flickor	Alla
	%	%	%
Fråga 7.			
Är det lagom mycket...			
...tid för samarbete med de andra på lektionerna?			
För litet	11	4	8
Lagom	72	77	74
För mycket	5	4	4
Vet inte	12	15	13
Antal svarande	133	102	235
...tid där du arbetar själv på lektionerna?			
För litet	9	13	11
Lagom	73	68	71
För mycket	7	5	6
Vet inte	11	14	12
Antal svarande	132	104	236
...läxor?			
För litet	26	35	30
Lagom	44	52	48
För mycket	6	2	4
Vet inte	24	11	18
Antal svarande	129	101	230
...prov?			
För litet	20	37	27
Lagom	40	32	36
För mycket	2	1	2
Vet inte	38	30	35
Antal svarande	126	94	220

	Pojkar	Flickor	Alla
	%	%	%
Fråga 8.			
Får du användning för det du lär dig i skolan?			
Flera svarsalternativ är möjliga.			
Ja, i hemmet	66	60	63
Ja, under fritiden	54	36	46
Ja, i skolan	71	69	70
Ja, på APU/praktiken	19	21	20
Nej, aldrig	6	11	8
Antal svarande	131	102	233
Fråga 9.			
Hur trivs du i skolan?			
Mycket bra	56	50	53
Ganska bra	26	31	28
Varken bra eller dåligt	9	10	10
Ganska dåligt	5	7	6
Mycket dåligt	4	3	3
Antal svarande	132	107	239

	Pojkar	Flickor	Alla
	%	%	%
Fråga 10.			
Hur många elever är ni i din klass? (Räkna med dig själv)			
3	2	1	1
4	6	2	4
5	10	4	7
6	10	10	10
7	6	10	7
8	12	11	11
9	13	5	10
10	9	5	7
11	2	15	8
12	5	6	5
13	6	7	6
14	2	7	4
15	2	2	2
16	2	1	1
17	4	7	5
18	1	0	0
19	1	7	3
20	2	3	3
21	1	0	0
22	1	0	0
23	2	0	1
24	1	0	0
37	1	0	0
Antal svarande	127	103	230
Fråga 11.			
Är det lagom många?			
För få	10	19	14
Lagom	77	71	74
För många	5	5	5
Vet inte	7	5	6
Antal svarande	135	108	243

	Pojkar	Flickor	Alla
	%	%	%
Fråga 12.			
Är det bra eller dåligt i skolan när det gäller...			
...lugn och arbetsro i klassen?			
Bra	57	49	53
Varken bra eller dåligt	27	28	27
Dåligt	11	16	14
Vet inte	5	8	6
Antal svarande	131	105	236
...läraernas sätt att vara mot dig?			
Bra	77	75	76
Varken bra eller dåligt	16	12	14
Dåligt	4	6	5
Vet inte	3	7	5
Antal svarande	132	106	238
...klasskamraternas sätt att vara mot dig?			
Bra	64	60	62
Varken bra eller dåligt	23	26	24
Dåligt	4	8	5
Vet inte	8	7	8
Antal svarande	132	105	237
...de andra skolelevernas sätt att vara mot dig och dina klasskamrater?			
Bra	55	55	55
Varken bra eller dåligt	22	19	21
Dåligt	8	13	10
Vet inte	15	13	14
Antal svarande	129	103	232

	Pojkar	Flickor	Alla
	%	%	%
...lärarnas förståelse för ditt/dina funktionshinder?			
Bra	67	62	65
Varken bra eller dåligt	16	18	17
Dåligt	5	8	6
Vet inte	11	12	11
Antal svarande	132	103	235
...stödet från skolpsykolog, skolkurator och skolsköterska?			
Bra	51	60	55
Varken bra eller dåligt	12	15	14
Dåligt	7	7	7
Vet inte	30	18	25
Antal svarande	130	104	234
Fråga 13.			
Känner du dig trygg när du är i skolan?			
Ja, alltid	56	60	58
Ja, oftast	35	25	31
Nej, ibland inte	6	12	9
Nej, aldrig	3	3	3
Antal svarande	131	105	236
Fråga 14.			
Har du en individuell utvecklingsplan (IUP)?			
Ja	36	33	35
Nej	20	28	23
Vet inte	44	39	42
Antal svarande	132	105	237

	Pojkar	Flickor	Alla
	%	%	%
Fråga 15.			
Är Du nöjd eller missnöjd med...			
...skolans storlek?			
Nöjd	71	77	74
Varken nöjd eller missnöjd	19	12	16
Missnöjd	4	5	4
Vet inte	7	6	6
Antal svarande	135	106	241
...klassrummen/lokalerna?			
Nöjd	62	56	60
Varken nöjd eller missnöjd	26	30	28
Missnöjd	8	11	9
Vet inte	5	3	4
Antal svarande	133	107	240
...dina möjligheter att använda skolans datorer?			
Nöjd	47	57	51
Varken nöjd eller missnöjd	24	19	22
Missnöjd	20	18	19
Vet inte	9	7	8
Antal svarande	134	106	240
...ditt schema, tider och raster?			
Nöjd	64	63	63
Varken nöjd eller missnöjd	20	18	19
Missnöjd	13	13	13
Vet inte	4	6	5
Antal svarande	135	106	241

	Pojkar	Flickor	Alla
	%	%	%
...skolmaten?			
Nöjd	54	45	50
Varken nöjd eller missnöjd	19	31	24
Missnöjd	21	21	21
Vet inte	5	4	5
Antal svarande	135	107	242
Fråga 16.			
Är Du nöjd eller missnöjd med...			
...informationen om vad som händer i skolan?			
Nöjd	53	55	54
Varken nöjd eller missnöjd	23	27	25
Missnöjd	12	15	13
Vet inte	13	3	8
Antal svarande	136	103	239
...hur lärarna lyssnar på vad du tycker?			
Nöjd	64	62	63
Varken nöjd eller missnöjd	20	25	22
Missnöjd	8	7	8
Vet inte	7	7	7
Antal svarande	135	104	239
...hur dina klasskamrater lyssnar på vad du tycker?			
Nöjd	51	52	52
Varken nöjd eller missnöjd	30	30	30
Missnöjd	5	10	8
Vet inte	14	8	11
Antal svarande	135	105	240

Bilaga 3
Tabeller med öppna svar + brev

Har Du något mer Du vill säga om skolan eller enkäten så kan Du göra det här:

Enskede gård

Vore bra med varierad studietid. Fyra års utbildning är för lång tid för elever som har lätt för sig. Tre års utbildning borde vara ett alternativ. Vi har problem att ordna studiemedel. CSN ger inga bidrag till elever i gymnasiesärskolan.

Vi är mycket nöjda med verksamheten och personalen!

Skrikiga elever. Luktar os i hela korridoren från hotell- och restaurang.

Skolan är dålig. Alla slår mig och de tar fram kniv och lärarna lyssnar inte på mig när jag försöker berätta att en kille har kniv och tändare.

Mer lärande skulle vara bra, bättre kunskaper i matte och språk. Hemspråk finns ej.

Lindeparken är en jättebra skola. Mina lärare är bra. Jag har lärt mig mycket bra.

Jag vill uppträda i skolmatsalen!

Jag tycker man borde förbättra flera saker, typ hemläxor och räkna ägg mera, så att vi blir bättre i skolan.

Jag tycker det känns lite onödigt att fylla i en sådan enkät. Förra året fick jag en likadan och sedan dess har det inte skett någon större förändring.

Jag tycker att det är för lite musik i skolan, de lovade mig att jag skulle få ha mer musik.

Förbättra aktiviteter t.ex. sport och köp ny utrustning till datorer m.m.

Fick inte komma till den skola som var förstahandsval, den skolan som var känd sen tidigare. Nuvarande skola är andrahandsval. Saknar nu umgänget med "normala" elever på raster etc. Trivs ej i skolan nu, där endast handikappade finns.

Det finns inte datorer nu, men snart kan vi använda dem.

Det finns ingen DVD-spelare i skolan.

Dessa frågor är omöjliga att svara på för många skolelever.

Kista

Vissa lärare lyssnar inte på en när man vill prata med dem. Lärarna måste lyssna mer på eleverna.

Vi är för få pojkar i klassen.

Trivs bra i skolan.

Som förälder saknar man ett mer individuellt utformat studieprogram. Vår dotter har bara blivit tröttare och "latare" under de här åren. Hon har inte peppats att försöka klara av mer utan blivit påverkad av "sämre" klasskamrater. Tråkigt!

Skolan är dålig på att ge ut ett kalendarium för hela läsåret t.ex. lov, studiedagar. I skolpolicyen står det att man blir utestängd från hela lektionen om man kommer för sent, det är emot reglerna säger skolverket.

Skolan kunde ha någon form av fritidsgård efter skolan varje dag!

Skolan behöver datorer som verkligen fungerar+lösenord. Börja senare på morgonen och sluta tidigare.

På hösten och vintern är det jättekallt i en del klassrum.

Många klasskamrater verkar helt ointresserade av skolan. Mycket skolk och frånvaro. Kista gymnasium liknar mer ett högstadium än ett gymnasium.

Min son har endast varit närvarande tre dagar denna första termin.

Mer tjejaktiviteter på gymnastiken (ej bollspel) så man slipper gå till gymmet.

Mer stöd och hjälp och läxor.

Lunchrasterna är för korta. Man hinner nästan aldrig ha någon rast och det tycker jag är skitdåligt!

Lunchrasterna kan vara lite stressiga ibland, speciellt när vi har idrott.

Jag tycker att jympan är löjlig. Jag tycker att vi borde få vara i gymmet lite mer och att vi skulle få ha lite fler styrketräningsdagar.

Jag tycker att folket i klassen är jobbiga och snackar för mycket skit. Man får ingen lugn och ro.

Jag tycker att det är för lite tid i skolan, och maten är äcklig ibland. Jag vill jättegärna ha fler lektioner.

Jag hatar skolan.

Jag gillar inte när det är för gapigt och alla pratar i mun på varandra utan att räkna upp handen.

Ingen frågar hur jag egentligen mår.

Har inget att säga. Jag hade andra planer i skolan, jag ville inte gå sär och handel.

En elev är skyldig mig. Jag säger till honom men han lyssnar inte, det gör mig arg och ledsen. Han försöker lura mig och han är skyldig mig 80 kr.

En del lärare särbehandlar och behandlar en del elever som små bebisar. En del elever har inte lika stora problem och behov som andra elever har. Lärarna måste ta och ändra på sig. De kan inte behandla alla på samma sätt. Det är helt fel.

Det är kallt i vissa klassrum.

Det är ganska stökigt i uppehållsrummet och ibland tråkigt och tjafsigt.

S:t Erik

Vissa lokaler är jättetrånga och andra lite för stora. Jag och mina klasskompisar vill ha större lokaler.

Viktigt att lärarna är tydliga och berättar vad som ska hända. Ta en sak i taget. Tydliga scheman vilket ämne som gäller. Praktiskt lära ut hur man ska få vara med kompisar. Mer kärnämnen så vi lär oss mer sådant som andra lär sig.

Vi tycker att det behövs mer betoning på läs- och skrivkunskap samt att man använder pengar till vardagsaktiviteter. Vi vill även att vår son ska få med sig läxor att göra hemma.

Svaren är nedtecknade av personlig assistent och elevens mamma efter erfarenhet av elevens skolgång.

Skolan borde ge fler skolämnen; läsa, skriva, räkna! = mycket viktigt.

Min son kan inte prata, förstå eller på något sätt förmedla vad han tycker eller tänker om sin skola. Som mamma har jag svarat på de flesta frågorna, men de kanske inte blir rätt för er undersökning.

Lärarna lyssnar men inte assistenterna. Man får aldrig prata till punkt med vissa assistenter.

Jag är funktionshindrad och går på särskola.

Jag tycker det är fel att sätta ihop flera elever som har olika behov, t.ex. en som har läs- och skrivsvårigheter och en som har ADHD.

Jag trivs inte med att gå i särskola.

Jag trivs i skolan med mina lärare och kamrater.

Jag kan inte svara på frågorna för jag bytte för att den förra var för svår. Jag har nyss börjat i en ny klass.

Jag hatar att bli särbehandlad. Åtgärdsprogram om mobbing fungerar inte. Ingenting görs åt problemen, jag har varit utfrys i tre års tid.

Jag har svarat åt min son, som ej kan svara på någon fråga alls.

God man har svarat.

Eleverna underskattas vad det gäller undervisningen. Kan det bero på personalens utbildning? Inga är ju vanliga lärare. Datoranvändningen släpar efter. Även gravt handikappade elever kan använda datorer med lite hjälp. Mer kommunikationsträning vore bra.

Det skulle vara bättre om en individuell student får studievägledning och hjälp.

Barnet är gravt handikappad så mamma har försökt svara. Negativt är att det är väldigt trångt i lokalerna utanför klassrummet. Andra elever är stökiga.

S:t Göran

På min skola finns "lugna gatan". Det är väldigt bra, eftersom det inte blir bråk. De tar hand om eventuella problem. Borde ALLA skolor ha.

Jag vill ha mer information om vad som händer i skolan t.ex. studentmottagning och mössmottagning.

Jag vill byta till frisör. Det är inte mitt val att gå hotell- och restaurang.

Jag tycker att skolmaten är jättedålig och borde ändras.

Skärholmen

Vill gärna byta skola så fort som möjligt. Vill gå nära och ha en bra klassgrupp och lärare som man träffar

Svårt att svara på en del frågor med tanke på att jag inte fått välja skola alls utan bara blivit placerad. Särskole-elever har inte direkt samma val och möjligheter som "vanliga" elever.

Som förälder tycker jag att en del personal har svårt att sätta sig in i min sons och hans kompisars situation. Det är märkligt eftersom de flesta har många års erfarenhet och kan agera så otroligt konstigt i vissa

Mamma har desto mer att säga - men det skulle inte räcka med denna lilla lapp. Irriterande att behöva svara på dessa frågor som min son ej kan.

Konstiga placeringar. Lindrigt skadade med svårt skadade, man begriper ingenting.

Jag tycker min skola är jättebra. Jag har en underbar frökenassistent och fyra bra kompisar som jag umgås med även på fritiden.

Eleven går på särgymnasium för autistiska/utvecklingsstörda ungdomar. Det är inget "program" som han har valt.

Detta har ej eleven skrivit själv utan hans mamma utifrån de föräldramöten och information som jag har fått. Min son kan inte vare sig tala eller skriva.

Årsta gård + Martinskolan

Jag kan inte svenska, det är därför svårt att förstå läraren och klasskamraterna.

Inför val av gymnasium hade vi önskat oss en fin broschyr med "alla" valmöjligheter som kan tänkas bli aktuella. Det finns kanske ett särgymnasium som hade passat bättre som vi inte ens vet om.

Det är mycket svårt för vår son att svara på flera av frågorna p.g.a. hans funktionshinder.

Brev

Vår dotter är inne på sitt tredje år. Hon har skapat beteendeproblem som är svåra att komma tillrätta med. Psykologhjälp avböjdes eftersom man ansåg att man inte hade problem. Nu har hon gått över till vuxenhab. och det har tagit nästan ett år att få hjälp därifrån.

Jag ställer mig följande frågor angående skolan:

1. Vad har verksamheten för roll för eleverna?
2. Vad har verksamheten för mål?
3. Har det någon betydelse att det är ett gymnasium, eller har elevernas utvecklingsnivå betydelse?
4. Har man individuell målsättning för eleverna?
5. Varför har man inte individuell utvecklingsplan i samarbete med föräldrarna? Samt utvärdering som delges föräldrarna? Är man inte skyldig att ha det?
6. Har skola/fritids samma mål? Samarbetar man eller är det två separata enheter som ska göra olika saker? Samma personal, olika mål? Finns det meningsskiljaktigheter ifråga om pedagogik, mål, inriktning, strategier och förhållningssätt till autism?
7. Vem har det övergripande ansvaret i skolan? För fritids?
8. Vilken kunskapsnivå har personalen?
9. Hur är all personal involverad i målsättningen? Är de medvetna om sin roll för att uppfylla målen? Får alla vara delaktiga och ha åsikter om strategier för att uppnå målen? Finns meningsskiljaktigheter? Gör man olika om man har olika åsikter? Är det därför det är skillnad på skola och fritids?
10. Varför har man inte haft handledning, även lärarna?

De svar jag fått fram under de här åren är:

1. Skolans roll kanske är tydlig, men inte fritids. Det verkar vara en klar skiljelinje mellan skola/fritids. Min uppfattning börjar luta åt lättsam förvaring utan struktur med lite skolinslag.
2. Verksamheten har övergripande mål som inte går ner på praktisk individnivå.
3. Utvecklingsnivåerna är olika för olika elever men även för varje elev. Man tycker att det är ett gymnasium och tar inte hänsyn till dem som har svårigheter av olika slag. Min dotter behöver träna på att vara ute i samhället men det finns inte resurser till det. Lätthanterliga elever får åka ut i samhället (alltså de som är mest "gymnasieelevlika").
4. Det vi tar upp på utvecklingssamtal ser vi aldrig något resultat av. Inte heller att man gör någon uppföljning. Vi får aldrig något dokument på vad vi pratat om eller vad vår dotter ska uppnå. Till det senaste utvecklingssamtalet hade vi ett dokument med oss där vi skrivit ner vad vi ville att hon skulle uppnå. Det är skolan som ska vara "experterna" på att strukturera upplägget för eleverna, inte föräldrarna.
5. Det finns ingen IUP. Vi har bett om utvärdering efter år ett och år två, men inte fått någon. Nu i oktober bad vi om en utvärdering. Vi fick då ett dokument som var efterkonstruerat från år två. Från år ett fanns inget. Skolan har inga rutiner för detta.
6. Det verkar som om man inte drar åt samma håll. Man har olika uppfattningar om pedagogik, strategier och förhållningssätt.
7. I skolan är det läraren som är ansvarig. Men har hon med sig assistenterna? På fritids vet jag inte. Är ett var den ansvarige sjukskriven, efter det vet vi inte. Ingen tydlig ledning, eller man vill inte ha ledning.
8. Man verkar gå mest på sunt förnuft. Det fungerar inte alltid. Assistenterna har handledning numera. Det tog nästan ett år för läraren att komma underfund med vår dotter. Det är för lång tid. Har man kunskap om handikappet kan man börja jobba direkt. Lärarna har ingen egen handledning. Byte av lärare varje år.
9. Vi vet faktiskt inte. Det är ingenting vi ser eller hör eller förstår av det som sägs till oss. En elevs individuella målsättning borde ju gå som en röd tråd genom verksamheten där alla har kännedom om vilka mål som ska uppnås och hur det ska göras. Det är ju viktigt att alla gör lika, det går inte att alla arbetar utifrån sitt sunda förnuft.

Det låter kanske som att vi som föräldrar kräver att vårt barn ska lära sig mer än hon kan prestera med sitt handikapp. Men så är det inte. Vi vet att om hon är i en gynnsam miljö med struktur och konsekvent bemötande och kunskap om handikappet, kan hon lära sig och komma framåt i sin utveckling.

År ett slapp hon göra det mesta bara hon inte ville (man tolkade det så att hon inte förstod eller inte kunde, att man ställde för höga krav). Fortfarande pratar man om för höga krav, även om det bara är konsekvent bemötande som krävs.

Att vi reagerar först nu beror på att vi inte är några gnälliga föräldrar och att vi trots allt litar på att en skola som är så pass specialinriktad som Svalan, verkligen gör det den ska. Till min besvikelse måste jag säga att

- Personalen saknar kunskap om autism.
- Synliggörande struktur används inte konsekvent (fritids saknar det)
- Tydlig ledning saknas (så här gör vi...)
- Man vill inte ta tag i jobbiga saker (trots att man vet vilken typ av jobb man sökt)

Det här ryms inte in under frågeformuläret och jag vet inte heller om det kastas i papperskorgen.

USK

UTREDNINGS- OCH
STATISTIKKONTORET

Postadress

Box 8320
104 20 STOCKHOLM

Besöksadress

Långholmsgatan 27

Telefon

08-508 35 000

Telefax

08-508 35 079

e-post

info@usk.stockholm.se

webbplats

www.stockholm.se/usk